

Droba odmieta ropovod cez Žitný ostrov

Projekt ropovodu Bratislava – Schwechat a jeho trasovanie cez Žitný ostrov posudzuje Európska komisia v rámci kandidátskych projektov spoločného záujmu v oblasti ropnej infraštruktúry s cieľom zvýšenia bezpečnosti dodávok ropy znížením závislosti od jedného zdroja. Bratislavský samosprávny kraj (BSK) s vedením ropovodu cez Chránenú vodohospodársku oblasť Žitný ostrov zásadne nesúhlasí. O svojom zápornom stanovisku informoval aj Európsku komisiu.

„Trasovanie ropovodu cez Žitný ostrov je pre nás absolútne neprijateľné. Takýto projekt predstavuje neakceptovateľné riziko a ohrozuje najväčší podzemný zdroj pitnej vody v Európe. Ropovod cez Žitný ostrov je v priamom rozpore s územným plánom regiónu BSK a priamo ho zakazuje aj zákon o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd. V tomto duchu sme poslali stanovisko Európskej komisii,“ zhrnul predseda Bratislavského samosprávneho kraja Juraj Droba.

Keďže trasovanie sa dotýka obyvateľov Bratislavského kraja, župa vypracovala záporné stanovisko a využila tak možnosť vyjadriť sa k tomuto projektu priamo Európskej komisii. Zásadný nesúhlas s trasovaním ropovodu cez Žitný ostrov je aj naplnením Programového vyhlásenia BSK.

Trasovanie predstavuje ekologické riziko a ohrozenie najväčšieho podzemného rezervoáru pitnej vody v Európe. Toto podporuje aj zákon o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd, v ktorom je uvedené, že v chránenej vodohospodárskej oblasti sa „zakazuje stavať alebo rozširovať ropovod alebo iný líniový produktovod na prepravu znečisťujúcich látok“. V tomto prípade neexistuje žiadne paragrafové ustanovenie, ktoré by umožňovalo povoliť výnimku zo zakázaných činností.

(bak)

13. november 2019 | Ročník XIII. | číslo 10 | ZADARMO | facebook.com/BAkurier

Bratislavský KURIÉR®

denné aktuality na www.bakurier.sk

Vianočný Hlavný trh potrvá od 22. novembra do 22. decembra

(foto archív BK)

Bratislavská vodárenská spoločnosť začala šetriť

Nové vedenie Bratislavskej vodárenskej spoločnosti zrušilo nevýhodný prenájom VW Touareg, ktorý bol uzatvorený za predchádzajúceho vedenia počas primátora I. Nesrovnala. Zmluva bola ukončená bezodkladne a BVS nebude za jej zrušenie platiť žiadne poplatky, aj keď išlo o platnú dlhodobú zmluvu. Zároveň sa podarilo výhodne vysúťažiť novú zmluvu na dodávku elektrickej energie, vďaka čomu BVS ušetrí v roku 2020 viac ako 300 tisíc eur. Ďalšie desaťtisíce sa budú šetriť využívaním efektívnejších strojov, ktoré sú vďaka nižšej spotrebe aj ekologickejšie.

„Postupne riešime všet-

ky problémy a výzvy, ktoré sme našli na stole. Predražený prenájom auta pre predchádzajúceho generálneho riaditeľa bol z môjho pohľadu symbol neefektívnosti, ktorú nebudem tolerovať. Osobne som rokoval o jeho zrušení a som veľmi rád, že sa nám to podarilo takto uzavrieť,“ povedal predseda predstavenstva a generálny riaditeľ BVS Peter Olajoš.

Nové vedenie BVS už od svojho nástupu do funkcie hľadá spôsoby, ako zefektívniť aj prenájom celej flotily. Neefektívny prenájom áut následne potvrdil aj hlavný kontrolór Bratislavy.

(bak)

DPB zvyšuje bezpečnosť, pribudne vyše 1300 kamier

Prioritou Dopravného podniku Bratislava a tiež hlavného mesta Bratislavy je zvýšenie bezpečnosti vo vozidlách MHD. Vyhlásil verejnú súťaž na dodávku a montáž kamerového systému do autobusov a električiek v počte 1323 kamier celkovo až pre 140 autobusov a 49 súprav električiek. V prípade autobusov ide o vozidlá z rokov 2010-2012 a električky vyrobené v 90. rokoch minulého storočia.

Z dôvodu zapojenia sa čo najviac uchádzačov do verejnej súťaže DPB, a.s. rozdelil predmet verejného obstarávania na dve časti, a to na dodávku a montáž kamerového sys-

tému do autobusov a druhú časť - dodávku a montáž kamerového systému do električiek. Predpokladaná hodnota nákupu kamerových systémov je vo výške 965 000 EUR bez DPH. Termín ukončenia verejného obstarávania podnik predpokladá na prelome rokov 2019 a 2020.

Mesto tak reaguje na nepríjemný incident, ktorý sa v máji odohral v autobuse smerujúcom do Dúbravky, kedy výtržníci brutálne napadli manželský pár. Mladíci sú obvinení pre trestné činy ublíženia na zdraví, vydierania, nebezpečného vyhrážania a výtržníctva.

(red)

Vianočné trhy sa premenovali

Tohtoročné bratislavské vianočné trhy dostanú novú podobu, nový zmysel aj nové meno. Nový názov bude „Vianočný Hlavný trh“ a konať sa bude na Hlavnom a Františkánskom námestí v termíne od 22. novembra do 22. decembra.

Bratislavský kuriér o tom informoval hovorca hlavného mesta Peter Bubl. Ako ďalej uviedol, v novom prevedení bude aj usporiadanie stánkov, ktoré budú prevažne na Hlavnom námestí, pričom pódium a sprievodný program bude situovaný na Františkánskom námestí. „Nový koncept vianočných trhov je zameraný na kvalitné, ekologické, bezpečné, ale i vizuálne atraktívne gastronomické podujatie so sprievodným kultúrnym programom, ktoré bude maximálne reflektovať na príjemnú vianočnú atmosféru v meste,“ uviedol.

Sortiment ponúkaného tovaru má byť rozšírený, napr. v gastronomickom sortimente aj o medzinárodné vianočné špeciality a v darčekovom sortimente o starožitnosti či dizajnové výrobky.

Vianočný Hlavný trh má podľa mesta pomáhať ľuďom a prírode. Veľkou novinkou je „zero waste“, čiže snaha predchádzať vzniku odpadu a tiež znižovanie množstva komunálneho odpadu, keďže sa budú používať výlučne vratné poháre a kompostovateľné riady. Návštevníci trhov budú mať prvýkrát možnosť platiť na trhoch bezhotovostne prostredníctvom platobných terminálov, pričom 0,01,- eur z každej platby pôjde na charitatívny účel.

(red)

Modernizácie električkovej trate sa dočká už aj Ružinov a časom aj Vajnorská

Mesto Bratislava pripravuje modernizáciu električkovej Ružinovskej radiály. V októbri podpísalo kontrakt za 767.850 eur s DPH so spoločnosťou Dopravoprojekt na projektovú dokumentáciu, činnosť autorizovaného dozoru a inžiniersku činnosť.

Vyplýva to zo zmluvy zverejnenej na webe hlavného mesta. Zmluvná cena bude financovaná z 85 percent z operačného programu Integrovaná infraštruktúra, desať percent zo štátneho rozpočtu a päť percent zo zdrojov mesta. Ružinovská radiála sa má podľa zverejnenej dokumentácie modernizovať

v dĺžke 4,9 kilometra, a to v úsekoch Americké námestie-Legionárska, Legionárska - Slovanet, Slovanet - Chlumeckého. Mesto napríklad žiada, aby projektanti navrhli materiály na odhlučnenie a zníženie vibrácií kolaj, preferovali výhybky s malým uhlom odbočenia, trať projektovať na rýchlosť 50

kilometrov za hodinu, minimalizovať počet stĺpov trakčného vedenia, zastávky umiestniť s ohľadom na pešie ťahy a navrhnuť ich s priečodmi pre chodcov, zastávky vybaviť prístreškami, automatmi na predaj cestovných lístkov či elektronickým informačným systémom a na nástupištiach inštalovať zábradlie.

Taktiež majú projektanti navrhnuť koridory hlavných cyklistických trás podľa platného územného plánu mesta a územného generelu, optimalizovať majú prestupný uzol medzi električkou a trolejbusom na zastávke Americké námestie, v križovatke Vazovova-Krížna navrhnuť zmenu organizácie dopra-

vy, v oblasti Krížnej ulice riešiť celý uličný profil či na križovatke Legionárska-Krížna-Karadžičova v smere do centra upraviť polohu priečodu pre chodcov.

(pokračovanie na str. 2)

Bratislava uvažuje nad 50-metrovými električkami

V Bratislave budú možno jazdiť 50 metrové električky. Dopravný podnik tvrdí, že do budúcnosti uvažuje aj nad nákupom špeciálnych veľkokapacitných vozidiel.

Zároveň pripomína, že nakoľko Bratislava nemá metro, je pre ňu električková doprava absolútne kľúčová. „Chceme ju ešte viac zatriktívniť a na mnohých tratiach preto plánujeme posilniť interval medzi spojmi na 2 minúty, čím budú jazdiť električky ešte častejšie, ako mnohé systémy metra v zahraničí,“ uviedol pre Bratislavský kuriér DPB.

Podľa dopravcu by taktiež mohli byť nasadené až 50 metrov dlhé električky, ktoré by ponúkli až o tretinu vyššiu kapacitu, než v súčasnosti najkapacitnejšie električky jazdiace v meste. „Priniesli by tak skokový nárast kvality cestovania aj počas najsilnejších dopravných špičiek. Na rozdiel od metra, o ktorom sa len roky hovorilo, by toto riešenie bolo aplikovateľné takmer okamžite,“ tvrdí dopravca.

Bude to naozaj také jednoduché?

Mestského dopravcu sme sa pýtali, ako by sa 50 m električky zmestili do zákruhu najmä v centre mesta? Vyžadovalo by to zmenu charakteru a umiestnenia zastávok, prípadne tratí keďže vodič musí zastať na tzv. rovnej zastávke, aby mal prehľad o cestujúcich? Vyžadovalo by si to ďalšie náklady a investície? Dlhé električky neriešia ich rýchlosť, ktorá je v súčasnosti v priemere - 25 km/h. Nie je práve pomalá MHD problémom č.1, alebo je ním kapacita a až potom rýchlosť? Na ktorých úsekoch v hlavnom meste by dlhé električky našli uplatnenie? Kde v Európe jazdia také dlhé električky, kde sa mesto inšpirovalo?

Mestský dopravca tvrdí, že pre 50-metrové električky je potrebné mierne upraviť niektoré zastávky a zmodernizovať trakčné napájanie vo viacerých úsekoch. „Dlhšie električky samozrejme nebudú mať problém v ostrých oblúkoch. Moderné električky sú článkové, to znamená, že sa skladajú z niekoľkých častí a spája ich tzv. harmonika. Zvládnu teda rovnako ostré oblúky ako štandardné električky, pretože sa „ohnú“ ako dlhá

húsenica,“ uviedol DPB. „Aj pri železnici je vám jedno či ide po trati vlak s 2 vozňami, alebo vlak s 10 vozňami. Rozdiel je iba v jeho kapacite, ale na jazdu cez oblúky to nemá žiaden vplyv,“ uviedol manažér PR a marketingu DPB Martin Žarnovický a doplnil, že „naopak, pri prejazdoch oblúkmi je bratislavský „úzký“ rozchod 1000 mm ešte praktickejší a ponúka viac výhod, než „normálny“ rozchod koľají 1435 mm“.

Inšpirácia z Budapešti

DPB sa podľa informácií M. Žarnovického inšpiroval Budapešťou, „kde síce majú postavené aj metro, ale na mimoriadne vyťaženej trase cez mesto, kde metro nevedie, zaviedli veľkokapacitné električky, ktoré jazdia v hustom intervale“. Toto riešenie je podľa neho ľahko prenositeľné aj do Bratislavy a „môže priniesť skutočnú revolúciu v riešení dopravnej situácie v hlavnom meste“. Mestský dopravca si vie predstaviť, že veľkokapacitné električky by mohli byť prioritne nasadené na linku spájajúcu mestskú časť Rača a Petržalku, kde po predĺžení trate až na jej koniec očakáva vysoký nápor cestujúcich. „Samozrejme nechceme sa obmedzovať len na tieto trate, skôr ich vnímame ako ideálne na začiatok premávky týchto vozidiel“. Dopravca si uvedomuje, že električky na mnohých tratiach jazdia pomalšie, preto je spustená rozsiahla modernizácia električkových tratí v celom meste. „Onedlho bude zmodernizovaná dúbavsko-karľovská radiála z Dúbravy až po Riviéru, budúci rok sa bude pokračovať na nábreží, v Rači, na Americkom námestí a v pláne je aj modernizácia električkových tratí a radiál vo východnej časti mesta“. Dopravca tvrdí, že električ-

ky sú samé o sebe sú inak veľmi rýchlym dopravným prostriedkom, avšak v Bratislave sa doteraz ich potenciál nevyužíval na plno. „Aby sa električky ešte zrýchlili, budeme na križovatkách v spolupráci s partnermi budovať preferencie električiek, vďaka čomu by električky prešli križovatkou prednostne a neboli by zdržiavané. Pri vyhodnocovaní prínosov takýchto vozidiel a ich obstaraní bude Dopravný podnik úzko jednať s jeho stopercentným vlastníkom, mestom Bratislava, nakoľko len on je oprávnený takúto zákazku vyhlásiť,“ dodal Martin Žarnovický.

V Budapešti je metro skutočným nosným systémom dopravy

V hlavnom meste Maďarska Budapešti, jazdí metro od roku 1896. Je nosný dopravný systém budapeštianskej mestskej hromadnej dopravy. Bolo postavené ako prvé metro na európskej pevnine a po metre v Londýne druhé na svete. Spolu má štyri linky. Celá sieť je od roku 2014, od otvorenia štvrtej linky, dlhá 38,6 km a nachádza sa v nej 52 staníc, dovtedy mala sieť dĺžku 30,9 km a mala 42 staníc. V pracovný deň prepraví metro okolo 1,2 milióna cestujúcich. Električková doprava v Budapešti tvorí veľkú časť MHD v Budapešti. Prevádzkuje ju spoločnosť BKV Zrt. od roku 1968. Sieť má 157 kilometrov tratí a obsluhuje ju 35 liniek. Obsluži o takmer 100 miliónov cestujúcich viac než budapeštianske metro. Prvé vozne vyšli na trať v Pešti v roku 1866 ešte ako kónská železnica (lóvasút). Trať bola vybudovaná na Váci út. Budapešť mala v roku 2016 - 1, 756 milióna obyvateľov.

(rl, red)

Výstavba druhej etapy električky do Petržalky začne najskôr v roku 2021

Od spustenia menšej časti električkovej trate do Petržalky prešli už viac ako tri roky. Zaujímali sme sa, v akom štádiu príprav je druhá etapa. Cestujúcich by totiž už minimálne očakávali výstavbu, resp. dokončovacie práce. Kedy sa teda začne a kedy bude trať po Janíkov dvor hotová?

Podľa bratislavského magistrátu sa na projektovej dokumentácii k druhej etape električky začalo robiť v roku 2015. V roku 2018 bola odovzdaná Dokumentácia pre územné rozhodnutie. Tej predchádzal dvojročný proces EIA a proces štátnej expertízy. Ako nás ďalej informoval hovorca mesta Peter Bubla, v máji 2019 získala Bratislava územné rozhodnutie pre stavbu električkovej trate. V júni 2019 bola odovzdaná Dokumentácia pre stavebné povolenie a v súčasnosti prebiehajú procesy získania stavebného povolenia. „Podľa schváleného harmonogramu je na-

plánovaný začiatok výstavby na rok 2021 s termínom dokončenia v roku 2023. Oprávnené obdobie na čerpanie eurofondov z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra je do 31.12.2023,“ informovalo hlavné mesto.

V druhej etape sa počítá v Petržalke s úrovňovými križovatkami. Pýtali sme sa teda, či ide o „lacnejší“ variant trate a či vzhľadom na hustnúcu premávku v Petržalke by nebol lepší bezkolízny projekt (na križovatkách pod zemou), pretože povrchové riešenie môže budúcnosti spôsobiť problémy. Magistrát odpovedal, že výsledné riešenie s úrovňovými križovatkami je výsledkom celého schvalovacieho procesu a posudzovania v rámci EIA a Dokumentácie pre územné rozhodnutie. „Prioritným cieľom vybudovania električkovej trate v Petržalke je komplexné riešenie bezpečnej, spoľahlivej, presnej a pravidelnej prevádzky mestskej hromadnej dopravy

a tiež zníženie prepravy osôb prostredníctvom individuálnej dopravy na území mesta a zároveň vytvorenie zdravšieho životného prostredia“.

Magistrát ďalej konštatoval, že realizáciou 2. etapy výstavby električkovej trate dôjde k dokončeniu južnej radiály siete električkových tratí v hlavnom meste. „Riadenie dopravy prostredníctvom svetelnej signalizácie má zabezpečiť plnú preferenciu električiek, preferenciu pre autobusy MHD a dynamické riadenie dopravy na križovatkách pre všetkých účastníkov.“ Ako hovorca P. Bubla dodal, inštalovaním svetelnej signalizácie má dôjsť k zvýšeniu bezpečnosti premávky na pozemných komunikáciách v spojitosti s prevádzkou električkovej trate a k zlepšeniu plynulosti premávky. „Výstavba trate má priniesť Petržalku verejnou dopravou, ktorá bude skutočnou alternatívou voči automobílu“.

(rl, obr. minzp.sk)

Modernizácie električkovej trate sa dočká už aj Ružinov a časom aj Vajnorská

(Dokončenie zo str. 1)

„Cieľovým stavom po rekonštrukcii je zvýšenie priemernej traťovej rýchlosti na úroveň 25 kilometrov za hodinu,“ píše v materiáli mesto. V súčasnosti je táto rýchlosť na úrovni 17,8 kilometra za hodinu. Prepravná kapacita na Ružinovskej radiále je za rok vyše 30 miliónov osôb.

Magistrát vyčlenil pre tento rok peniaze aj na projektovú dokumentáciu pre modernizáciu električkovej trate Vajnorská.

Taktiež aj na zámer predĺženia električkovej trate v Petržalke až po Janíkov dvor, a to na projektovú

dokumentáciu a inžiniersku činnosť.

(tasr, foto BK)

Budúca električková trať v zóne Chalupkova má viesť popred nové SND

Budúca električková trať v Bratislave v prudko rozvíjajúcej sa zóne Chalupkova povedie popred novú budovu Slovenského národného divadla (SND) po Pribinovej ulici.

Oznámil to koncom októbra na verejnom podujatí primátor Bratislavy Matúš Vallo. Výstavba 1,22 kilometra trate od Šafárikovho námestia po Prístavnú má vyjsť asi na 18,4 milióna eur.

Mesto chce, aby prispeľi aj developeri. Spustenie trate po výstavbe predpokladá mesto v roku 2024. Je to najlepší a najvýhodnejší variant," vyhlásil primátor.

Tvrdí, že v porovnaní s inými alternatívami ide o najlepšiu priamu trasu, bude tam najkratší jazdný čas a zároveň najväčšia intenzita cestujúcich. Na základe posúdenia množstva dát a materiálov vychádza podľa magistrátu ako najvhodnejšia električková trasa po Pribinovej ulici prechádzajúca na Košickú a Mileticovu ulicu s napojením na Ružinovskú radiálu. Pri rozhodovaní podľa mesta úlohu zohrali kritériá, ako dopravné technické prekážky, dopravná obslužnosť, investičné a prevádzkové náklady, verejný priestor a čas realizácie. Vo finále sme pracovali so štyrmi variantmi trasy električky. Dali sme si spracovať dopravnú štúdiu, aktualizovaný dopravný model 2019 - 2034, technické posúdenie vedenia trate na Landererovej ulici či posúdenie hlukovej záťaže SND," priblížil Vallo.

Vyhlásil, že všetko hovorí za variant vedenia trate cez Pribinovu ulicu, taktiež že je tam zo všetkých alternatív najnižšie hlukové zaťaženie budovy, pretože tam nebudú električky prechádzať zákrutou.

Medzi vylúčené varianty na trasovanie električky patria varianty Dunajská - Mlynské nivy a Dostojevského rad - Karadžičova. "Vždy som si vedel predstaviť električkovú trať pred novou budovou SND. Je zo sveta veľa príkladov, kde je električka ako normálny mestský prvok a nachádza sa blízko významných či historických inštitúcií. Som hlboko presvedčený ako architekt i ako primátor o tom, že námestie pred novým SND dokáže naďalej dobre a kvalitne fungovať ako priestor aj s električkovou traťou," skonštatoval Vallo. Ako príklad uviedol susedné zahraničné metropoly Budapešť, Praha či Viedeň.

V tomto novom centre Bratislavy, v zóne Chalupkova, má byť podľa výpočtov mesta denne zhruba 200 000 ľudí, z toho 15 000 má byť rezidentov, 76 000 zamestnancov a okolo 107 000 návštevníkov. Nové centrum v súčasnosti buduje séria developerov. "Hlavný problém územia je doprava, a najmä intenzita automobilovej dopravy na príjazdových cestách, zložité prepojenie územia s okrajovými mestskými časťami, koncentrácia dopravy v križovatke Landererova - Košická - Prístavná - Most Apollo," upozornil na to primátor s tým, že tam bude stále viac áut, ktoré zónu zaplavajú. "Nové centrum nevyhnutne potrebuje električku," uviedol.

Bratislava sa v pozitívnom zmysle slova upísala koľajovej doprave.

Hlavná architektka Bratislavy Ingrid Konrad

v minulom roku pri predstavení návrhu developera viesť električkovú trať popred novú budovu SND požadovala, aby sa do tohto zámeru dalo viac verejného záujmu. Navrhovanú a preferovanú trasu investorom chcela preveriť aj z hľadiska vytvoreného verejného priestoru pred novou budovou SND.

"Rada by som prešetriť, akou rýchlosťou sa bude električka na tomto území pohybovať a ako obslúži dané územie. Pre mňa verejný záujem predstavuje aj budova SND," povedala. Výstavbu nových električkových tratí však podporuje, Bratislava sa podľa nej v pozitívnom zmysle slova upísala koľajovej doprave.

Konrad pre TASR po utorkovej verejnej debata uviedla, že nie je podporovateľom električky pred divadlom. Upozornila, že podzemné riešenie v tomto prípade nie je k dispozícii.

"Tie argumenty a čísla sú pre mňa diskutabilné. Veľmi si vážim prácu pracovnej skupiny a odborníkov z hľadiska dopravy, len v tom závere zvíťazili čísla. Vnímam, že je to politické rozhodnutie," povedala. Upozornila, že nová budova SND je dedičstvom 20. storočia a "moderné historické dedičstvo". Za "elitárne" pre prilahlé námestie považuje práve to, že tam žiadna forma dopravy nie je a využívajú ho iba chodci.

Starosta Ružinova ten-to variant víťazí

Starosta bratislavského Ružinova Martin Chren víťazí takého rozhodnutie mesta i to, že je postavené na dátach a analýze. Upozornil na to, že keď sa všetko v zóne dobuduje, má tam byť 70 000 áut denne. "Ak by sa tu nevybudovala električková trať, nastal by veľký kolaps Ružinova a Starého Mesta," upozor-

nil. V prípade financovania projektu poukazuje Vallo aj na troch najväčších developerov na území, a to J&T Real Estate, HB Reavis a Pentu. "Budeme chcieť od nich peniaze na električkovú trať," vyhlásil s tým, že J&T Real Estate už v minulosti dal záväzok dať príspevok na tento projekt. Tento developer práve minulý rok navrhol mestu nový električkový okruh, ktorého trasa by mala viesť aj popred nové SND.

Martin Fundárek z občianskeho združenia Lepšia doprava upozornil na to, že Bratislava stojí pred voľbou dvoch variantov, či verejný priestor pred novou budovou SND zdegradovať tým, že ním bude prechádzať električka, alebo ho zdegradovať tak, že sa mu električka vyhne a územie nebude električkovou dopravou dobre dostupné. "Ak električková doprava územím nepôjde a cestná doprava bude pre kolóny zahltená, do územia sa budú mať ľudia problém dostať. Pokiaľ ide o technické riešenie na Pribinovej ulici, sú tam dva varianty, o ktorých si netrúfame povedať, či ísť po povrchu a rozdeliť verejný priestor, alebo ísť do podzemia a rozdeliť verejný priestor o kúsok ďalej," poznamenal. Ak trať v tomto priestore bude vybudovaná, navrhuje, aby bola čo najmenej obmedzovaná pre organizáciu rôznych kultúrno-spoločenských akcií v okolí Pribinovej ulice.

(TASR, red, viz. JT)

J&T chce na električkovú trať prispieť, HB Reavis a Penta chcú rokovať

Developer J&T Real Estate plánuje významne prispieť na projekt novej električkovej trate v Bratislave v zóne Chalupkova, ktorá má podľa rozhodnutia hlavného mesta viesť cez Pribinovu a popred novú budovu Slovenského národného divadla (SND).

Ďalší dvaja najväčší developeri v tomto území - HB Reavis a Penta - však nateraz jasné áno spolufinancovaniu výstavby trate nehovoria, diskusií s mestom sa však nevyhýbajú.

Investori tak pre TASR reagovali na slová primátora Bratislavy Matúša Valla, ktorý vyhlásil, že mesto bude od týchto troch developerov chcieť peniaze na novú električkovú trať.

Rozhodnutie zástupcov hlavného mesta vybudovať električkovú trať v novom centre Bratislavy J&T Real Estate víťazí. "Trasa, ktorú vybralo mesto, je najlepšia z hľadiska prepravnej efektivity, rýchlosti, priestorových a technických možností, vplyvu na križovatky, investičných a prevádzkových nákladov i dĺžky realizácie. Výhodou trasy je najmä fakt, že je na

viac ako 90 percent segregovaná," povedal výkonný riaditeľ spoločnosti Pavel Pelikán. J&T Real Estate má v tesnej blízkosti navrhovanej trate na Pribinovej svoje investície a pred rokom práve tento developer navrhoval hlavnému mestu nový električkový okruh, ktorého trasa by mala viesť aj popred nové SND.

"Čo sa týka spolufinancovania, stále platí, že na projekt významne prispějeme. Výška príspevkov si vyžiada dohodu všetkých zainteresovaných strán. Myslíme si však, že nová trasa električky by nemala byť len v záujme samosprá-

vy a developerov v území, ale aj v záujme štátu," podotkol Pelikán.

Developer HB Reavis, ktorý na Mlynských nivách stavia novú autobusovú stanicu a v okolí má ďalšie svoje investičné projekty, reagoval, že do rekonštrukcie infraštruktúry na ulici Mlynské nivy, ktorá bola vyše 40 rokov zanedbávaná, ako aj do rekonštrukcie v prilahlom okolí, investuje 40 miliónov eur. "Okrem spomínaných investícií zaplatíme pri niekoľkých projektoch poplatok za rozvoj, ktorý by mal umožňovať práve investície tohto typu.

V kontexte našich investícií v zóne budeme teda aj v tomto prípade hľadať spoločné riešenie pre zvýšenie kvality života v Bratislave," povedal generálny riaditeľ HB Reavis pre Slovensko René Popík. Podotkol, že s navrhovaným riešením novej električkovej trate v zóne Chalupkova, ako aj s celkovou víziou komplexného riešenia dopravy, sa oboznáma. "Sme pripravení na diskusiu s mestom o riešení verejnej mobility v Bratislave," podotkol.

Penta Investments, ktorej Penta Real Estate stojí za projektom Sky Park,

rešpektuje rozhodnutie magistrátu o schválenom variante trasovania budúcej električkovej trate.

Developer však podotýka, že už v súčasnosti, v rámci poplatku za rozvoj, prispieva na vyvolané investície v okolí jej projektov aj na dopranú infraštruktúru. "Vo všeobecnosti sa nevyhýbame diskusiám o investíciách nad rámec zákona o poplatku za rozvoj, v prípade električky sme však zatiaľ neboli oslovení a s takouto investíciou v tejto chvíli nepočítame," povedal pre TASR hovorca Penta Investments Gabriel Tóth. (tasr)

Architekt B. Kaliský: Námestie malo patriť len Slovenskému národnému divadlu.

Na verejnej prezentácii trasovania električky po Pribinovej ulici, pred novým SND, v MDPOH 29. októbra, odznelo mnoho názorov. Jeden z nich bol prezentovaný aj architektom Branislavom Kaliským.

Nie síce osobne, ale zaznel. B. Kaliský má za sebou viacero významných projektov. Za stavbu Eurovea Bratislava získal, okrem iného, v roku 2010 Cenu za architektúru CE-ZA-AR a bol nominovaný na cenu Mies Van de Rohe.

„Námestie pred SND, rovnako ako samotnú budovu Národného divadla sme dokončovali v roku 2006-2009 v rámci projektu Eurovea. Dokončoval ju Ballymore, súkromná spoločnosť za svoje súkromné peniaze. V tom čase štát z dôvodu (nedostatku financií) v zastúpení ministrom hospodárstva Pavlom Ruskom chcel budovu SND predať podnikateľovi Assimakopoulosovi a spraviť z nej nákupné centrum. Investor vložil do dokončenia SND vlastných 20 miliónov, pretože si bol

architekt
Branislav Kaliský

vedomý, že Národné divadlo je jedným z najväčších symbolov a pýchou každého štátu a Eurovea bude len jeho zázemím a doplnkom. Celý koncept sa podriadiť námestiu a budove SND. Prístupovali sme k týmto objektom až s pietnou úctou, čo môže potvrdiť architekt Bauer z ateliéru BKPŠ, ktorí vytvorili toto monumentálne dielo.

Rodenému Írovi to bolo jasné, ľúto mi je, že niektorým rodeným Slovákom stále nie. Urbanistická koncepcia vychádzala zo štúdií spracovávaných

pri plánovaní stavby SND. Snažili sme sa dodržať kontinuitu a nadviazať na ňu. Zachovávali sme priehľady na hrad, peší bulvár od Univerzity Komenského k budove SND, šírku aj veľkosť námestia k Dunaju a mnoho ďalších. V neposlednej miere sme akceptovali aj dopravné riešenie, ktoré počítalo s električkou po Dostojevského, Landererovej a ďalej cez Mlynské Nivy Západ smerom do Biskupíc. Námestie malo patriť len Slovenskému Národnému Divadlu. Dnes sa už o neho delí s Milanom Rastislavom Štefánikom.

Pri veľkosti oboch symbolov je toto spojenie ak-

ceptovateľné, aj keď M. R. Štefánik by si zaslúžil určite svoje vlastné námestie. Bohužiaľ, námestie pred SND je jediné námestie, ktoré sme si boli schopní, my Bratislavčania postaviť za posledných 30 rokov od doby „Nežnej revolúcie“ a aj to s pomocou cudzích peňazí.

Podľa strohých informácií, ktoré som zachytil v médiách má byť námestie rozdelené trasou električky. Jedna z vecí, ktorá nám najviac chýba je kontinuita v rozhodovaní sa. Roky sa naše mesto triesť na malé záujmové celky, ktoré dá-

chraňujeme pozostatky nedokončených komunistických fragmentov budov, ktoré najviac zmrzačili Bratislavu a zabúdame na širšie urbanistické väzby pri tvarovaní mesta. Budeme mať bulvár (ktorý vedie od nikadiaľ-nikam), námestia (ktoré nie sú zafinancované žiadnou významnou budovou), slepé cyklotrasy, obytné ulice v centre mesta (na ktorých nikto nebýva) a cez jedno z najväčších námestí pred Národným (opakujem NÁRODNÝM DIVADLOM) nám bude premávať a cin-

kať električka. Určite dnes zaznie argument, že táto trasa ušetrí zopár minút pri preprave obyvateľov a možno je aj aritmeticky správny, ale čo budeme robiť s tým ušetreným časom, keď si zničíme práve tie priestory, kde si ho máme užívať a tešiť sa z toho že ho máme.

Napadlo ma prirovnávanie z Malého princa, ktorý si chcel čas ušetriť tabletkou proti smädu užiť práve prechádzkou ku studničke, aby sa mohol napiť“.

(red, B. Kaliský)

V Petržalke má vyrásť prvá kreatívna mestská štvrť Nesto

Vbratislavskej Petržalke, v blízkosti slovensko-rakúskych hraníc, kde sa nachádza bunker a vojenský cintorín z prvej svetovej vojny, má vzniknúť prvá kreatívna mestská štvrť v hlavnom meste s názvom Nesto za niekoľko stoviek miliónov eur.

Na rozlohe takmer 48 hektárov má ponúknuť inovatívne koncepty bývania a priestorov na prácu, ale tiež občiansku vybavenosť a možnosti na tráve-

nie voľného času.

Prvá fáza projektu má platné územné rozhodnutie a pripravujú sa podkla-

dy pre stavebné povolenie. Začiatok výstavby sa odhaduje na marec 2020.

„Základom Nesto bude

integrácia viacerých mestských funkcií na jednom mieste. Tvorivosť vnímate ako široký pojem. Pre nás to nie je len suché organizovanie výstavby, ale zaujíma nás aj to, ako tam bude človek reálne žiť, keď my svoju prácu skončíme,“ uviedol vo štvrtok na tlačovej konferencii Peter Kavecký, člen dozornej rady zodpovedný za strategické projekty spoločnosti Lucron, ktorý stojí za projektom Nesto. Nová mestská štvrť má priniesť viaceré formy bývania,

a to v bytoch v mestských blokoch, viladomoch i rodinných domoch. Dvadsať percent z celkového počtu majú tvoriť nájomné byty. V súvislosti s priestormi na prácu sa počíta s flexibilnými kancelármi, ateliérmi a dielňami, malorozmernými kancelármi, hybridnými priestormi aj klasickým co-workingom. V rámci občianskej vybavenosti chce nová mestská štvrť ponúknuť koncept co-livingu, teda krátkodobého ubytovania internátneho typu, ale tiež medicínske

centrum, školu a škôlku či bývanie pre seniorov.

Voľný čas bude možné tráviť na indoorových a outdoorových športoviskách na ploche 2,5 hektára. Multifunkčné kultúrno-spoločenské centrum ponúkne organizáciu širokej palety podujatí, od konferencií, cez výstavy po koncerty, divadelné predstavenia a komunitné podujatia pre obyvateľov štvrte.

(tasr, red,
Viz.: Lukron)

V parku kaštieľa v Rusovciach začali s arboristickými prácami

Súčasťou celkovej rekonštrukcie NKP Rusovce sú aj arboristické práce v parku a záhradách kaštieľa. Po úspešnom verejnom obstarávaní začal začiatkom novembra jeho víťaz A.I.I. Technické služby s.r.o., Bratislava, s odbornými arboristickými zá-

hrami. Informoval o tom Úrad vlády SR (ÚV SR). Všetky zdravotné, redukčné, presvetľovacie a ďalšie orezy či úkony budú vykonávané pod dohľadom skúsených arboristov. V tejto súvislosti ÚV SR upozorňuje ši-

rokú verejnú, najmä obyvateľov Rusovci, že počas prác nie je vstup do parku povolený – Úrad vlády SR preto osadil v areáli aj tri informačné tabule.

ÚV SR podľa vlastného vyjadrenia garantuje zodpovedný prístup ku všetkým stromom, špeciálne v prípade ich výrubu. To znamená, že žiadny strom nebude vyrúbaný samoúčelne. „Nevyhnutné asanácie a ošetrenia boli navrhnuté na základe relevantnej dokumentácie a inventarizácie. Jej výsledkom je tiež zistenie, že mnohé stromy sú zelené len preto, že sú obsypané imelom.

Tie sú z bezpečnostného hľadiska nebezpečné, veľa z nich je v havarijnom stave,“ informoval úrad. Park je tiež podľa neho potrebné

zbaviť náletových stromov, ktoré sú nahusto a aj z toho dôvodu nerastú komfortne. Naopak, niektoré stromy budú ponechané aj ako

živúce torzá. Vysadených bude 114 stromov, 755 kríkov, 17 029 ks trvaliek a 341 805 ks okrasných cibulovín.

Práve arboristické práce pripravujú „pôdu“ pre ďalšie úpravy parku a záhrady do ich historickej podoby tak, aby mohli byť po celkovej rekonštrukcii NKP Rusovce čo najviac využívané a navštevované verejnou. Autorkou projektovej dokumentácie je krajinná architektka Tamara Reháčková: „Cieľom rekonštrukcie je vrátiť priestoru prírodno-krajinný charakter. Ponechať základný koncept – strie-

danie zatienených plôch so stromami s rozvoľnenými zatravnovacími, pričom prídajú trvalkové záhony v zatienených častiach na oživenie priestoru a aj veľa okrasných cibulovín. Historicky sa vraciame do obdobia Lónyayovcov. To je rok 1906 a trošku neskôr, takže zachováme terasové úpravy, terasovú (tzv. japonskú) záhradu, vodnú vežu a pod,“ uviedla. Práce sa začali dnes a zhotoviteľ ich má podľa zmluvy ukončiť do 12 mesiacov.

(red)
Viz.: ÚV SR

Materiál použitý v násypoch D4 nie je škodlivý pre životné prostredie ani pre ľudské zdravie

Spoločnosť D4R7 predložila správy z medzinárodných laboratórií a zo skúmania miestnymi odborníkmi Ministerstvu dopravy.

Spoločnosť D4R7 oznámila, že informovala ministerstvo dopravy o výsledkoch dôkladného hĺbkového vedeckého skúmania násypového materiálu použitého na úseku č. 1 stavby D4. Ako uvádza v tlačovej správe, analýza medzinárodných, nezávislých akreditovaných odborníkov a laboratórií z Rakúska, Nemecka a aj skúmanie dvoma slovenskými odborníkmi na životné prostredie a verejné zdravie dokázali, že **v násype sa nenachádza materiál, ktorý by bol škodlivý pre životné prostredie alebo ľudské zdravie.** Medzinárodní a miestni vedci prišli k záveru, že z hľadiska ochrany ľudského zdravia a životného prostredia by bolo neodôvodnené odstraňovať násypový materiál.

Všetky štyri nezávislé odborné kapacity - medzinárodná spoločnosť a laboratórium aj slovenskí experti - v záveroch konštatujú, že predmetný materiál neohrozuje životné prostredie ani verejné zdravie. **Správa slovenskej odborníčky v oblasti odpadového hospodárstva Blanky**

Kiripolskej sa tiež uvádza, že vzhľadom na zistené koncentrácie azbestu v danom materiáli je možné konštatovať, že vplyv na životné prostredie je zanedbateľný.

Juan José Bregel, generálny riaditeľ spoločnosti D4R7 Construction, s.r.o.: „Ministerstvu dopravy ako aj verejnosti sme sľúbili, že ku každej otázke súvisiacej s naším infraštruktúrnym projektom sa postavíme seriózne. Hlavnými princípmi našej činnosti je zabezpečenie verejného zdravia, trvalo udržateľných riešení šetrných k životnému prostrediu.“ Ako ďalej uviedol, na základe odborných posudkov zostali podľa neho žiadne pochybnosti o tom, že materiály použité na stavbe nepredstavujú žiadne riziko pre životné prostredie a nemajú žiadny dopad na zdravie obyvateľov, ani dnes, ani v budúcnosti.

Zodpovedná spolupráca s Ministerstvom dopravy

Po tom ako Ministerstvo v júli 2019 vykonalo testy násypov na časti D4, sa spoločnosť D4R7 okamžite dohodla s ministerstvom na nasledujúcom postupe, na základe ktorého mali medzinárodní a miestni odborníci vykonať hĺbkové testovanie a poskytnúť svoje odborné posudky a následne mala spoločnosť D4R7 bude informovať Ministerstvo a verejnosť o výsledkoch testovania a odborných posudkoch.

J.J. Bregel zdôraznil, že spoločnosť D4R7 splnila dohodnuté načas a je rád, že testy preukázali, že neexistuje riziko pre ľudské zdravie ani pre životné prostredie.

Výsledky testovania pochádzajú podľa spoločnosti D4R7 zo vzoriek vzduchu a materiálu použitého v ná-

sypoch, ktoré boli odobraté medzi 8. augustom a 4. septembrom. Vzorky vzduchu boli odobraté na troch miestach v Bratislave. Len v 1 zo všetkých odobratých vzoriek kontrolovaných odborníkmi sa našlo minimálne množstvo azbestu, oveľa nižšie ako úroveň, ktorá sa považuje za nebezpečnú.

Odber vzoriek, testovanie a vyhodnotenie výsledkov vykonala rakúska spoločnosť ESW Consulting WRUSS v spolupráci s nemeckým laboratóriom Biomess Ingenieurbüro GmbH. Odborné stanovisko na stanovenie kategórie odpadov poskytl RNDr. Blanka Kiripolská, odborníčka v oblasti odpadového hospodárstva. Posúdenie vplyvu na verejnosť vypracoval PaedDr. Martin Murín, odborník z Ekotoxikologického centra v Bratislave.

(red, foto BK)

Iba dvaja poslanci nezahlasovali za vznik Námestia Nežnej revolúcie pred Starou tržnicou

Iba dvaja mestskí poslanci z 35 prítomných nehlasovali za vznik nového námestia pred Starou tržnicou. Toto miesto je dnes súčasťou Námestia SNP.

Mestská poslankyňa a starostka Karlovej Vsi **Dana Čahojová** okrem iného na mestskom zastupiteľstve 24. októbra uviedla, že sa zúčastnila na všetkých novembrových i prednovembrových protestoch a pochodoch, zhromaždeniach a aj na protestoch za Slušné Slovensko. K návrhu na vytvorenie Námestia Nežnej revolúcie uviedla, že sa jej nepáči fragmentácia Námestia SNP a nevidí logiku v tom, aby to bolo práve toto miesto.

„Môže sa stať, že keď príde nejaká iná politická moc po nás, tak si odsekne zase nejaký iný kus, nejaký kus inej ulice a pomenuje si to podľa svojho gusta.“ Ako uviedla, v súvislosti s 30. výročím nežnej revolúcie, nevidí dôvod na oslavu premenovaním.

Upozornila, že Námestie slobody dnes mladí ľudia volajú „Gotko“. „Nie Námestie slobody, ale Gotko, stretneme sa na Gotku... myslím si, že o päť rokov si budú myslieť, že je to námestie pomenované

(rl)

podľa Karla Gotta.“ Konštatovala ďalej, že si myslí, že Námestie SNP je symbolom historickej udalosti boja proti fašizmu a boja proti zlu, aké tu podľa nej ešte nikdy nebolo, „že by sme nemali tento symbol národnej hrdosti okliešťať, fragmentovať“. Vyslovila želanie, aby poslanci našli iné miesto. „Ako hovorím, Gotko je ešte stále k dispozícii“.

Matúš Vallo uviedol, že mnohí ľudia, ktorí boli blízko k novembrovým udalostiam ho vyzvali, aby bolo premenované celé Námestie SNP na námestie 17. novembra. „Ja som presvedčený, že SNP je jedna, ak nie najvýznamnejšia, určite so 17. novembrom pre mňa určite najvýznamnejšia historická udalosť našej krajiny a v žiadnom prípade by sme nechceli nijakým spôsobom to námestie ohroziť. Ako pripomenul, mal viacero stretnutí s protifašistickými bojovníkmi. „Publikoval som aj list do ich časopisu Bojovník, kde vysvetľujeme túto vec. Vo veľmi peknej diskusii sme sa zhodli na tom, že sa nie úplne zhodneme, ale budú minimálne prizvaní do expertnej skupiny na rekonštrukciu Nám. SNP“

Novú lodenicu v karloveskej zátoke prenajmú Klubu vodných športov

Priestory novej lodenice v karloveskej zátoke prenajme samospráva Klubu vodných športov v Karlovej Vsi. O nájmeh a jeho podmienkach v novovybudovanom objekte rozhodli poslanci bratislavskej Karlovej Vsi na ostatnom rokovaní miestneho zastupiteľstva.

Okrem finančných náležitostí (450 eur mesačne + energie) je podmienkou nájmu to, že sa nájomca zaväzuje v priestoroch vykonávať výhradne vodácku klubovú činnosť a zabezpe-

čiť pre verejnosť na vlastné náklady organizáciu kurzov, splavov a akcií pre verejnosť, vodácke krúžky pre karloveské základné školy či verejnoprospešné aktivity v oblasti ochrany životného prostredia,“ upozornila starostka Karlovej Vsi Dana Čahojová.

Predpokladané ročné náklady na réžiu objektu sú v celkovej sume 19 080 eur. Náklady na stavbu objektu novej lodenice dosiahli podľa zástupcov samosprávy približne 783 000 eur.

(tasr, foto BK)

Košičan Hladký nebude riaditeľom MIB, zastupiteľstvo poverilo dočasným vedením Jána Mazúra

V súvislosti s poverením Jána Mazúra dočasným vedením Metropolitného inštitútu Bratislava, sme magistrátu položili niekoľko otázok.

Pýtali sme sa, na základe čoho bol Ján Mazúr navrhnutý za nového dočasného šéfa MIB? Prečo do vymenovania nového nezostala Zuzana Stanová? Kedy bude nové výberové konanie? Môžu sa doň prihlásiť aj tí, ktorí neuspeli? Požiadali sme aj o dostupné linky na túto organizáciu.

Tu je odpoveď mesta, ktorú sprostredkoval hovorca Peter Bubla:

„Zuzana Stanová bude jednou z koordinátoriek

nájomného bývania na magistráte. Je to dôležitá úloha a prioritou magistrátu, ktorá si vyžaduje celého človeka na plný úväzok.

So Zuzanou Stanovou bola od začiatku dohoda, že MIB dočasne povedie do októbra, aby sa následne mohla naplno venovať agende nájomného bývania.

Poslanci dočasne poverili vedením MIB kolegu z magistrátu Jána Mazúra, ktorý sa spolupodieľal na Pláne Bratislava a na magistráte pomáhal vytvárať nové pravidlá pre výberové konania. Na magistráte je od začiatku so súčasným vedením, bol pri zrode MIB, spolupracoval s ľuďmi z MIB v rámci svojich úloh.

Predpokladáme, že nové výberové konanie by malo byť vyhlásené do konca tohto roka.

Žiadne pravidlo nebráni tomu, aby sa doň mohli prihlásiť aj tí, ktorí neuspeli v predchádzajúcom výberovom konaní“.

Za riaditeľa mestského Metropolitného inštitútu Bratislavy (MIB) odporučila výberová komisia primátorovi navrhnúť na mestskom zastupiteľstve Michala Hladkého. Ide o Košičana, ktorý svoj doterajší profesijný život venoval východoslovenskej metropole.

Ako uviedol M. Vallo na mestskom zastupiteľstve 24. októbra, bol vybratý uchádzač „s ktorým sme boli veľmi spokoj-

ní“ a mesto s ním začalo diskusiu o jeho nástupe a o jeho plate. „Bohužiaľ vo finále sme sa nezhodli ani o jeho plate, ani o jeho čase nástupu, keďže je Košičan a potreboval neprimerane veľký čas na to, aby mohol nastúpiť do MIB, ...v priateľskej a dobrej nálade sme sa s ním rozišli a nezamestná sa v našom inštitúte.“

Vallo dodal, že ide o komplikovanú situáciu, pretože „MIB je nová vec a veľa ľudí nevie, čo si vôbec má predstaviť o tom, keď idú riadiť takúto vec...“.

Oznámil, že nové výberové konanie by malo byť na začiatku budúceho roka.

(rl)

BSK a Staré Mesto chcú vytvoriť spojenú školu na Vazovovej ulici

V Bratislave by mala vzniknúť ďalšia spojená škola, organizačnou zmenou by sa tak malo udiť v prípade Základnej školy na Vazovovej ulici a Gymnázia Jána Papánka.

Zámer vytvorenia sporej školy v utorok schválili staromestskí miestni poslanci. Požadujú však predložiť návrh dohody o zriaďovateľovi a nájomnej zmluve medzi mestskou časťou a Bratislavským samosprávnym krajom (BSK) na rokovanie poslancov, ako aj analýzu nielen finančných dosahov tohto zámeru. Ambíciou je vytvoriť spojenú školu, ktorá bude poskytovať nielen kvalitné jazykové vzdelávanie, ale zároveň bude disponovať odborným zázemím pre inkluzívne vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, v prípade možnosti aj s žiakmi s rôznymi druhmi postihnutia.

V prípade rozšírenia jazykového vzdelávania ide o rozšírenie vyučovania anglického jazyka a zavedenie päťročného bilin-gválneho štúdia v anglickom jazyku.

"Bude to jedinečná príležitosť vybudovať školu moderného typu, na ktorej pôjdu princípy inkluzívneho vzdelávania naprieč základným až stredoškolským vzdelaním," poznamenala v tejto súvislosti staromestská starostka Zuzana Aufrichtová. Poukázala na to, že takýto model je overený a funguje v zahraničí a prináša žiakom výhody bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú zdravotne

znevýhodnení, respektíve či potrebujú alebo nepotrebujú špeciálny výchovno-vzdelávací prístup.

Gymnázium v súčasnosti poskytuje vzdelávanie v štvorročnom a osemročnom štúdiu. Od 1. septembra 2020 by sa mala rozšíriť ponuka o päťročného bilin-gválne štúdium v anglickom jazyku. Základná škola má posilnené jazykové vzdelávanie - cudzí jazyk sa vyučuje od 1. ročníka, od 5. ročníka sa učí druhý cudzí jazyk. BSK je v tejto súvislosti pripravený prebrať na seba záväzok otvoriť v I. ročníku ZŠ o jednu triedu viac, teda zo súčasných troch na štyri.

Obidve školy tvorili na začiatku 50. rokov minulého storočia jeden vzdelávací celok. V rôznych časových obdobiach dochádzalo k ich rozdeľovaniu a opätovnému zlučovaniu. V 70. rokoch minulého storočia sa škola pretransformovala na gymnázium, od ktorého sa neskôr odlúčila základná škola. Vznikli dve školy, ktoré majú dodnes mnoho spoločného. Predloženiu zámeru o vytvorení sporej školy predchádzali viaceré rokovania s poslancami, pedagógmi o rodičmi. Podľa zainteresovaných strán má zlúčenie škôl okrem iného aj ekonomické benefity či personálne výhody, napríklad to, že žiakov najvyšších ročníkov základnej školy budú môcť vyučovať aj stredoškolskí pedagógovia. Rovnaký krok, teda schválenie zámeru zriadenia sporej školy, čaká aj poslancov BSK.

(TASR, foto BK)

Bratislavská polícia hlási podstavy, z kritérií však upustiť nehodlá

Policajtov je v Bratislavskom a Trnavskom kraji dlhodobo málo. Podľa polície to súvisí s veľkou pracovnou konkurenciou a vyššími platmi na západnom Slovensku.

Ministerstvo to chce riešiť príplatkami a informačnými kampaňami, z kritérií však poľaviť nehodlá. TASR o tom informovali z tlačového odboru Ministerstva vnútra SR.

„Môžeme potvrdiť, že v Bratislavskom a Trnavskom kraji dlhodobo evidujeme obsadenosť nižšiu ako 90 percent,“ uvádza sa v stanovisku rezortu vnútra, ktoré chce situáciu riešiť prijatím viacerých opatrení. Jedným z nich je aj zvýšenie intenzity prijímacieho konania, ktoré sa po novom koná štyrikrát do roka, a zvýšila sa taktiež kapacita policajných škôl. Zavedením novej štátnej služby kadeta chcú policajti do svojich radov zase nalákať čerstvých absol-

ventov stredných škôl vo veku 18 rokov, ktorým do 21 rokov platia minimálnu mzdu.

Rezort vnútra spomína taktiež propagačné kampane, ako „Staň sa policajtom v Bratislavskom kraji“, poprípade ukážky práce na Dni polície alebo počas dňa otvorených dverí v parlamente.

„Aktivity vyvíjame aj napríklad na veľtrhu práce Job Expo alebo iných regionálnych podujatiach,“ doplnilo ministerstvo. „Policajná služba v Bratislave je zohľadnená vo výške niektorých príplatkov,“ dodal rezort vnútra, avšak nešpecifikuje konkrétne čísla. Realita je podľa ministerstva taká, že sú kritéria na prijatie do policajných služieb náročné.

„Vzhľadom na charakter policajného povolania nie je možné upustiť od nastavených požiadaviek,“ spresnilo.

(TASR)

V Dúbravke uzavreli priecestie, problém chce mesto riešiť

V Bratislavskej Dúbravke nedávno uzavreli priecestie cez električkovú trať na M. Schneidera-Trnavského na úrovni ulíc Bagarova a Hanulova. Súvisí to s prácami na rekonštrukcii Karlovesko-dúbravskej radiály.

Najbližšie priecestie pre motorové vozidlá cez električkovú trať v smere do Dúbravky bude na úrovni ulíc Janka Alexyho a Pod záhradami. Oznámil to primátor Bratislavy Matúš Vallo s tým, že pripravujú opatrenie na riešenie zlej dopravnej situácie v Dúbravke a okolí.

Primátor sa v stredu (6. 11.) stretol s vedením Dúbravky a dopravnými odborníkmi, aby riešili vypuklý problém s dopravou v Dúbravke a sčasti aj v Karlovej Vsi. „Spomalená doprava súvisí s rekon-

štrukciou Karlovesko-dúbravskej radiály a výrazné zhoršenie situácie v posledných týždňoch spôsobujú tri kritické body,“ spresnil Vallo.

Pri zastávke MHD - Damborského v rámci rekonštrukcie stavajú podchod a integrovanú zastávku MHD, preto je zúžená vozovka z dvoch na jeden pruh a na danom úseku sa tvorí "lievik". Na križovatke M. Schneidera-Trnavského - Harmincova sú bežne dva odbočovacie pruhy v smere na Harmincovu, z ktorých je však aktuálne jeden uzavretý pre rekonštrukciu križovatky.

Na križovatke Harmincova - Pri Suchej Vydrici sa upchávajú oba smery, a to z ulice Pri Suchej Vydrici na Harmincovu ulicu smerom do centra a z Harmincovej ulice pri odbočení doľava smerom na ulicu Pri Suchej Vydrici.

(red, foto BK)

Vyskúšajte si jazdu električkou, DPB hľadá vodičov električiek, prijme aj študentov

Dopravný podnik Bratislava organizuje náborový deň pre vodičov a vodičky električiek. Záujemcov radi prijme do nášich radov nielen do trvalého pracovného pomeru, ale aj na kratšie úväzky: ponuka platí aj pre študentov, ktorí si chcú privyrobiť počas vysokoškolského štúdia. Vo štvrtok 14. 11. 2019 sa uchádzači dozvedia všetko, čo pre výkon tejto pozície potrebujú. Úvodné stretnutie je na vrátnici vozovne Jurajov Dvor o 15.00 hod. (vchod z Vajnorskej ulice), následne sa skupina záujemcov presunie do vozovne.

DPB, a. s. robí nábor na nových vodičov neustále. Na pozíciu vodičov električiek sa môžu hlásiť záujemcovia o pozíciu vodiča/vodičky, ktorí dosiahli vek 20 rokov. Dôležitým kritériom je, aby mali vodičský preukaz skupiny B, o oprávnenie na vedenie električiek sa už postará zadarmo Dopravný podnik v Autoškole DPB, a. s. „Do našich radov radi prijme nielen mužov, ale aj ženy. V súčasnej dobe u nás jaz-

dí 218 mužov a 59 žien. Zabezpečujeme rovnaké podmienky pre všetkých vodičov mestskej hromadnej dopravy bez akejkoľvek výnimky. Nerobíme rozdiely medzi mužmi a ženami, ani medzi národnosťami,“ povedal predseda predstavenstva Ing. Martin Rybanský.

Vodiči budú mať možnosť pracovať na plný úväzok. Ponúkaný plat je 5,62 EUR/hod. (brutto) a k tomu sa ešte prirába mesačná výkonnostná odmena vo výške 10 % k základnej mzde a množstvo ďalších benefitov. Túto pozíciu môžu vykonávať aj študenti vysokých škôl. Preto ak ich toto povolanie láka a hľadajú doplnkový zárobok k štúdiu, nemusia váhať, pracovať budú najviac 20 hodín týždenne na základe dohody o brigádnickej práci študentov. Zdravotnú spôsobilosť, preverí podniková zdravotná služba a musia tiež absolvovať psychologické testy, ktoré tiež zabezpečí DPB, a. s., konkrétne referát psychológie.

(red)

Do 14. novembra môže verejnosť hlasovať o projektoch v občianskom rozpočte

Hlavné mesto Opäť vyčlenilo vo svojom rozpočte 50-tisíc eur na projekty z Občianskeho rozpočtu, ktorý Bratislavčanom umožňuje rozhodovať o využití časti finančných prostriedkov mesta.

Kým moravská metropola Brno vyčlenila v roku 2019 na participatívne projekty 35 mil. českých korún (1,37 mil. eur), Bratislava už roky dáva 50 000 eur. Brno vyberalo na rok 2019 zo 148 projektov, Bratislava vyberá tento rok z počtu 33. Kým za brnenské projekty je možné hlasovať 29 dní, pre projekty v hlavnom meste 12 dní. Bratislavský magistrát avizuje zmeny, občiansky rozpočet má od budúceho roka fungovať podľa nových pravidiel, ktoré mesto plánuje predložiť mestskému zastupiteľstvu na schválenie. V Bratislave je tento rok najviac v kategórii životné prostredie.

O tom, ktoré z projektov sa zrealizujú, mohla verejnosť rozhodnúť v hlasovaní, ktoré bolo k dispozícii od 2. novembra do 14. novembra. Po hlasovaní budú víťazné projekty zaradené do návrhu rozpočtu hlavného mesta, o ktorom následne rozhodnú mestskí poslanci.

Na základe odborného posúdenia a po verejnom prerokovaní z 33 doručených návrhov postúpilo do verejného hlasovania 10 občianskych podnetov v kategóriách: Životné prostredie – 6, Doprava a komunikácie – 1, Šport – 2, Kultúra – 1, Sociálna pomoc a sociálne služby – 0. O jednotlivých projektoch mohli hlasovať ľudia s trvalým pobytom v Bratislave, ktorí sú starší ako 15 rokov. Hlasovať bolo možné iba raz za ľubovoľné množstvo projektov.

(red)

Človek, ktorý začal stavať bratislavské metro

Po sérii článkov o potrebe a význame vybudovania bratislavského metra, ktoré sme publikovali, sa nám ozval osemdesiatročný pán, ktorý tvrdil, že pracoval na príprave metra v Bratislave. Články ho zaujali a rád by nám rozpovedal svoj príbeh a skúsenosti. Tak sme sa na konci leta stretli a vznikla krátka spoveď, autorizovaného inžiniera **Alojza Vodanského**, ktorý pracoval v Banských projektoch.

„Bol som vedúcim dopravného-stavebného a banského oddelenia. Bol to podnik s podzemnými stavbami, ktoré sa razili banským spôsobom. Myšlienka metra k nám prišla koncom 70tych a v osemdesiatych rokoch. **Banské projekty** boli vtedajším Útvárom hlavného architekta Bratislavy, poverené že budú robiť generálneho projektanta na bratislavské metro. To sa nám zapáčilo, ale potrebovali sme nejaké skúsenosti, aj keď sme

ten stred. V Bratislave sme spolupracovali s vysokou školou technickou a mali sme aj geologické vrty po trasách budúceho metra. A robili sme aj pre Dopravoprojekt, ktorý riešil trasy a jednotlivé stanice, no a my sme riešili razenie tunela. Už sme nemohli rátať s nejakou banskou výstužou, ktorú kedysi zabezpečovala stará rakúska sústava a ktorú nahradila nová rakúska tunelovacia metóda, tzv. **NRTM**, ktorou sa robia už dnešné tunely – systémom odstrelu. Bratislava má pod Dunajom 90 metrovú vrstvu štrku. My sme riešili aj trasy smerom na Pezinok, alebo do Dúbravky, ale normálnym banským spôsobom.

Keď som bol nedávno v Prahe na jednej exkurzii k výstavbe metra, ktoré robia už ďaleko von z Prahy, tak som sa ich pýtal, že prečo ho robia na území, kde nikto nebyva, ktoré je neobývané. A povedali mi: „Pane inženýre, práve preto“. Kde vznikne stanica metra, tak tam bude aj stavebný ruch a bude tam výstavba. Bolo to smerom na

Metro Bratislava (VAL-MATRA)
(január 1999)

Stanica Pribinova

Autor: Akad. arch. Ivan Marko
Ing. arch. Vladimír Hrdý

a budú robiť tunely na Slovensku. Lenže napokon sa povedalo, že to nemá význam kupovať. Lebo napríklad prieskumnú štôľňu na tunel Višňové, robil Doprastav. A ten si požičal

pod Dunajom. A tam sme aj začali, pri dnešnej Eurovei. Mohlo to byť asi tak v roku 1985. V roku 1988 sa začala prvýkrát naplňať realizácia prieskumnej štôľne pod Dunajom do Petržalky. Dodávateľ Banské stavby sa rozpadli, tak zobrali na to spoločnosť Výstavba lignitových uhoľných baní z Holíča. Neďaleko dnešnej budovy ministerstva vnútra vzniklo veľké stavenisko. Rozhodlo sa, že razenie sa bude robiť pomocou tekutého dusíka. To znamená, že vrty sa budú zmrazovať pretože, samozrejme, všade presakovala voda. Vytvoril sa akoby taký veľký vínný sud, zarážali sa dubové fošne, ktoré napuchli. Klesali sme dole, až sme boli 14 metrov pod hladinou. Žiadne trhacie práce sa pochopiteľne nerobili. Tunel pod Dunajom sa napokon nikdy neurobil, skončilo to, pretože došlo k zmene režimu. Už sme boli na tom tak, že nad nami bola voda, mali sme urobenú veľkú šachtu. Keď sa potom omnoho neskôr stavala Eurovea, bol som sa tam pozrieť. Oni hovoriť, že to celé musia zaliť betónom, zasypať, takže tie diery a šachty už dnes neexistujú. Bolo to pre nás určité sklamanie, keďže to už bolo predpripravená na ďalšie pokračovanie až do Petržalky. V Petržalke bola urobená len povrchová diera, išlo o konečnú stanicu, akúsi remízu.

Metro dnes?

Myslím si, že keď sa nezačne s výstavbou metra, tak zmeškáme vlak, ako s tými diaľnicami, viete? Malo by sa to oživiť, pre-

tože tá chaotická výstavba ktorá tu je, najmä smerom von z mesta... Keď dnes idem smerom na Pezinok, na Chorvátsky Grob, Slovenský Grob – je tam projekt na 500 rodinných domov rozptýlených na tých poliach... Aká tam bude dopravná infraštruktúra? To všetci budú jazdiť cez Vajnory? Veď už dnes sú tam zápchy. Takže cítime, že je to už prepchaté. Som prekvapený že bolo dovolené také rozťahovanie sa a že sa výstavba domov nerieši viac do výšky, aby bolo miesto aj na dopravnú infraštruktúru.

Trochu dobočím. Keď som bol v Salzburgu, tak nás ako turistov pred mestom odstavili, poskytli nám zadarmo autobus, ktorý nás vyložil v centre a naspäť nás opäť odviezli na to isté miesto, kde sme si nechali auto.

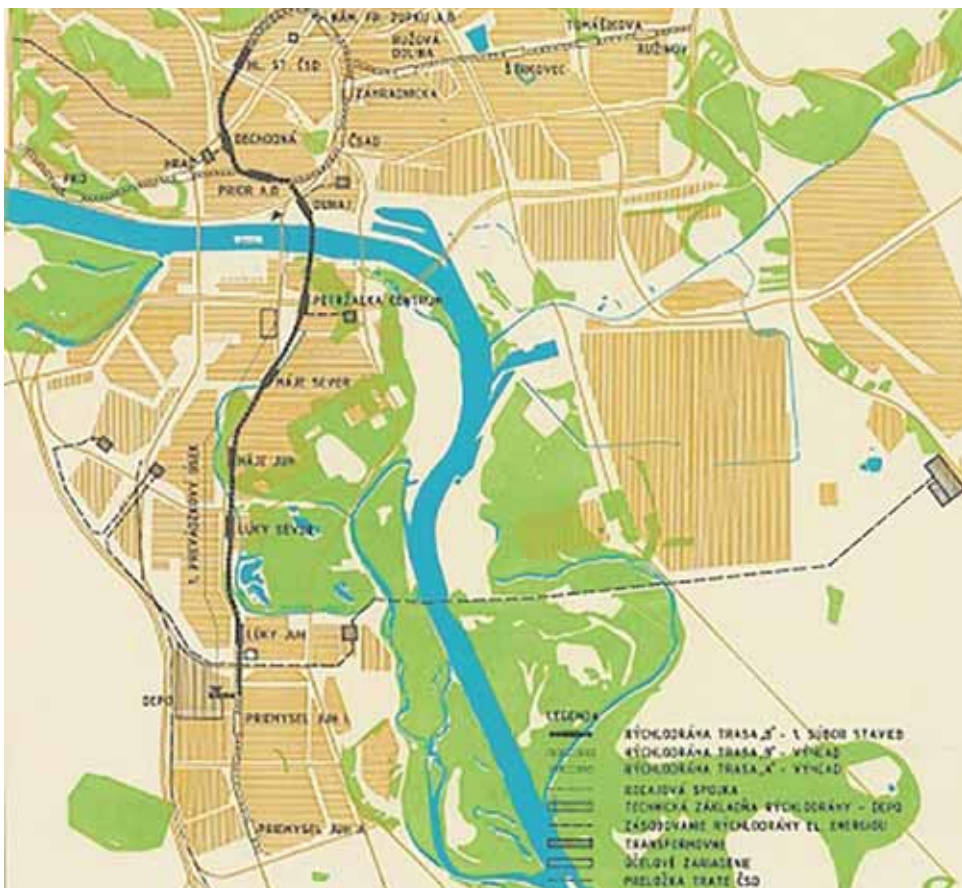
Ak sa pýtate na výhody metra, tak myslím si, že je to vcelku jasné - bezkollízne, nehlukné, nezáleží na poveternostných podmienkach, má moderné výťahy, pohyblivé schody. A hlavne je rýchle. Pozrite sa na pražskú stanicu Prosek (1), ako je vzdialená od hlavného mesta ČR, napriek tomu je to otázka niekoľkých minút, než sa tam cestujúci dostane. Súhlasím s tým, že dnes by sa metro už nestavalo len pre Bratislavu, ale pomohlo by aj tzv. bratislavskej aglomerácii (2), ba dokonca by mohlo byť výhodným spojením pre okolie Malaciek, Bernolákova, či Šamorína, to by bolo super nie?

Že ako dlho by to trvalo? Nevie, museli by prísť renomované zahraničné

firmy so skúsenosťami. Raz, keď som ešte robil v Banských projektoch, vysvetľoval som mladým inžinierom, ako to bolo kedysi. V roku 1975, za prezidentovania Ludvíka Svobodu, to bola doba, kedy každá päťročnica mala nejaký názov, ktorý vystihoval jej hlavnú úlohu. No a bolo povedané, že roky 1975-1980 sa musia zamerať na riešenie dopravy. Ešte boli samozrejme aj ďalšie veci. Bolo povedané, že za 5 rokov musí byť spojená Praha s Bratislavou (diaľnicou). To dnes nikto nechce veriť, že sa urobilo asi 400 km. My sme ako Banské stavby, tak ako mnohé ďalšie podniky, dostali konkrétnu úlohu na Českomoravskej vrchovine - či tam robiť tunely, alebo zárezy. Päť rokov na tej diaľnici pracovali všetky relevantné stavebné podniky. Viem, že nejaké problémy boli pri Stupave, to si spomínam, ale stihlo sa to za tých 5 rokov. Dnes za 30 rokov nevieme spojiť Bratislavu s Košicami. My sme ako Banské projekty robili aj na trase Bratislava – Košice, dva tri tunely. Na to boli štúdie. Zaoberali sme sa aj projektom tunela pod Donovalmi, keďže ten kopec je cez zimu problémový z hľadiska zjazdnosti. Samozrejme na tunel sú vysoké nároky na investície. To nie je len tunel. Musíte mať zabezpečené aj vetranie, náhradný elektrický zdroj, protipožiarne opatrenia atď.

(red)

Foto: Archívne zbierky
Peter Martinko

robili pražské metro, na úseku Budějovické nám. – Kačerov, trasu C1. To ale bolo robené technológiou ruského štítu a neboli tam geologické problémy a bolo to riešené panelmi. Ale tu sa po nás chcel iný systém, iná metóda. Tak sme boli napríklad vo Francúzsku a navštívili sme Marseille, boli sme aj v Paríži. Zistili sme, že majú iné systémy, oni nepoužívajú raziace štíty, ale vyrezávajú klenbu, tzv. **kalotu** hore, vyplnia betónom a potom sa berie

Plzeň, tak sme si to pozreli. Dozvedel som sa aj napríklad, že oni si ten raziaci štít požičiavajú od nemeckej firmy a idú 5 km tam a 5 km naspäť. Štít sa prispôbi podzemným podmienkam, pretože iné to je v tvrdých a iné vo zvetraných horninách. A dnešné razenie štítmí je už oveľa bezpečnejšie. Okolo roku 1990 mala Slovenská správa ciest predstavu, že sa kúpia tunelovacie štíty od Francúzov, alebo Nemcov

malý tunelovací štít a robili prieskumnú štôľňu - osem kilometrovú. Mnohokrát sa im ten štít pokazil, ale našťastie jeho servis ihneď robila rakúska firma, ktorej patrilo. Takže sa povedalo, že tunelovací stroj nemá význam kupovať, pretože geologická skladba v každom tunely je iná a štíty sa musia meniť podľa geologických podmienok. Ale vrátim sa opäť do Bratislavy. Ako najchúlostivejší úsek trasy metra, ktorý sme riešili, bol samozrejme

Architekt Ivan Masár: Zo zrealizovanej bratislavskej výskovej výstavby som trochu v rozpakoch

S o známym bratislavským architektom Ivanom Masárom z architektonickej kancelárie Bouda a Masár, sme sa pozhovali nielen o jeho aktuálnej práci, ale aj vývoji architektúry za posledné obdobie.

V súčasnosti ste pracovali na obnove Pradiarne v rámci projektu ZWIRN – bývalá Cvernovka. Bývanie, ktorého súčasťou je okrem modernej výstavby aj citlivo zakomponovaný historický prvok, v podobe budovy z roku 1900, musí mať svoje čaro. Čo všetko ste museli zvládnuť a vymyslieť, aby Pradiareň príjemne historicky „priadla“ a zároveň bola praktická a funkčná?

Tak, ako vždy pri obnove pamiatok sme jej v prvom rade museli porozumieť. V tomto má veľký význam prvá návšteva. Snažíte sa pri nej vnímať priestor, detaily, zvláštnosti. Vytvoríte si dojem, ktorý vo vás ostane a ovplyvňuje celú vašu ďalšiu prácu. Štúdiom historických podkladov, výskumov, technických prieskumov a zámeru investora si doplníte znalosti o budove, ale ten prvotný moment je nenahraditeľný. Snažíte sa odhadnúť, v čom spočívajú hlavné hodnoty pamiatky. Tie bývajú často skryté pod nánosmi nevhodných

zásahov. Potom sa pokúšate skĺbiť dve základné veci. Snahu o obnovenie a akcentovanie týchto hodnôt a snahu o čo najlepšie naplnenie zámeru investora. Ak sa vám toto podarí, je úloha splnená.

V prípade Pradiarne nás najviac oslovili monumentálne halové priestory a unikátna konštrukcia s liatinovými stĺpmi a betónovými klenbičkami. Zámer investora transformovať výrobné priestory na administratívu sme sa snažili naplniť tak, aby sme v maximálnej miere zachovali otvorený priestor. Všetky technické a pomocné priestory, výťahy a inštalčné šachty sme sústredili do pozdĺžnej línie vnútri dispozície, na nich sme vy-

tvorili pobytovú plošinu s rokovacími a oddychovými plochami. Väčšina pôvodného halového priestoru ostala voľná pre vytvorenie veľkoplošnej kancelárskej „krajiny“ podľa predstáv budúcich nájomníkov.

Samostatnou kapitolou bol návrh parteru so vstupnými priestormi, obchodmi, reštauráciou. Tu sme sa snažili o maximálne prepojenie s exteriérom, hlavne s plánovaným novým námestím a transparentné členenie v interiéri s cieľom čo najviac vnímať pôvodnú halovú dimenziu priestoru. Čo nám prvotná obhliadka neodhalila, bola výtvarná kvalita historických fasád. Tá bola dokonale zamaskovaná modernizáciou zo šesťdesiatych

rokov minulého storočia a mnohými utilitárnymi prístavbami. Až pohľad do historických podkladov odkryl pôvodnú tvár architektúry, ktorú sme sa rozhodli v podstatných rysoch obnoviť.

Priestorový koncept obnovy Pradiarne sa menil za pochodu alebo ste vedeli hneď, ako ju stvárniť a upraviť?

Základný koncept sa vykryštalizoval pomerne rýchlo, našli sme na ňom zhodu s investorom aj s pamiatkarmi. Projekt sa však nevyhol ani zmenám za pochodu. Tie boli vyvolané určitou pochopiteľnou mierou obáv o komerčnú úspešnosť celého zámeru. Pochopiteľnou preto, že skúsenosti s podobnými projektami sú u nás malé. Zdá sa mi, že stále nie je dosť docenená pridaná hodnota priestorov v transformovanej pamiatke v porovnaní so štandardnou novostavbou. Hovoríme síce o ikonických industriálnych pamiatkach, ale keď príde „na lámanie chleba“, všetko sa musí vtesnať do ekonomickej reality štandardného realitného trhu.

Mnohé, možno väčšina technických pamiatok v Bratislave, za posledné desaťročia ľahli „popolom“ a nikdy sa už neobnovia. Ktoré takéto pamiatky sa vám vybavujú? Za ktorý-

mi je vám najviac ľúto a prečo? Máme ešte technické pamiatky v meste, ktoré je potrebné chrániť a zachrániť?

Je to žiaľ pravda. Bolo obdobie, keď sa majitelia pamiatok snažili pod rôznymi, niekedy až komickými zámenkami, čo najskôr pamiatku zbúrať, aby na jej mieste mohla vzniknúť štandardná novostavba. Z ekonomického hľadiska to dávalo zmysel, na iné aspekty sa nehľadelo. Prišli sme tak o celkom slušnú časť kultúrneho dedičstva. Treba si však uvedomiť, že na takéto mentálne nastavenie sme si postupne zvykali v priebehu mnohých minulých desaťročí, počnúc prvou Československou republikou. Dnes našťastie vidíme aj pozitívne príklady investorov, ktorí sa rozhodli dať pamiatkam druhú šancu. Mali by sme si ich vážiť, nie je to jednoduché. Ak by som mal spomenúť niektoré zo zničených technických pamiatok, tak ma asi na prvom mieste napadne bývalá Káblovka na Mlynských Nivách. Čo sa týka tých, ktoré prežili, spomeniem dve – Starú sladovňu s komínom na Cintorínskej a kotoľňu kúpeľov Grossling na Kúpeľnej ulici.

Urbanizmus a architektúra Bratislavy kedysi a dnes. Počul som názor, že Bratislava bola stavaná ako malé prístavné mesto na rieke

s obmedzenými možnosťami vzhľadom na svoju geografickú polohu a že novodobí urbanisti a architekti tento jej rozmer nepochopili. Aj preto sa tu stavalo a stavia často bez ladu a skladu. Viedeň, tá je o niečom inom. Súhlasíte s týmto názorom? Ako vnímate urbanistický a architektonický rozvoj „modernej“ Bratislavy z hľadiska kvality života. Niekde sa vraj pri jej rozvoji, urobili zásadné chyby. Ak áno, aké podľa vás?

Isté je, že historická Bratislava bola v porovnaní s Viedňou provinčným mestom, aj keď zažila obdobia nebývalého rozmachu, hlavne počas tureckých vojen. Bola vtedy prakticky hlavným mestom Uhorska, sídlil v nej Uhorský snem a na Bratislavskom hrade po tri storočia uchovávali uhorské korunovačné klenoty. Nie som urbanista, ani sa do tejto úlohy nechcem štylizovať. Nemyslím si však, že napriek všetkým rozdielom, sú problémy Bratislavy diametrálne odlišné od problémov Viedne.

Možno najväčší rozdiel je v profesionalite a v systematickom prístupe k riadeniu rozvoja mesta. Vývoj Bratislavy je charakteristický až skokovitým nárastom počtu obyvateľstva.

(pokračovanie na str. 9)

Obnovu poškodenej budovy na Hlavnom námestí stále pripravujú

Obnovu historickej budovy na Bratislavskom Hlavnom námestí, ktorú koncom novembra 2018 poškodil požiar, jej majiteľ - poisťovňa Kooperativa - naďalej pripravuje.

Nevyhadzujte knihy - darujte ich nám
kontakt 0907 701 786

Mesačník Bratislavský kurier vydáva Staromešťan, s.r.o. (Sedlárska č. 8, 811 01 Bratislava, IČO: 36842834) Šéfredaktor: Peter Kimijan, sefredaktor@bakurier.sk, E-mail: redakcia@bakurier.sk, tel. č.: 0917 282 203 Inzerca: inzerca@bakurier.sk. Tlač zabezpeč. CROMWELL a.s. Registrované MK SR: EV3820/09. ISSN 1338 - 1830. Najbližšie číslo vychádza 11. 12. 2019

Potvrdila to hovorkyňa poisťovne Silvia Nosková Illášová s tým, že krajským pamiatkovým úradom už bola schválená architektonická štúdia obnovy budovy a zároveň projektová dokumentácia na obnovu hlavného priečelia zasiahnutého požiarom.

"V nadväznosti aktuálne dokončujeme realizačnú projektovú dokumentáciu na obnovu budovy. Termín dokončenia rekonštrukcie je závislý od celého priebehu rekonštrukcie, ktorý musí byť v súlade s možnosťami obnovy národnej kultúrnej pamiatky a obnovy chránených prvkov," spresnila Nosková Illášová. Na jar sa na budove realizoval pamiatkový prieskum fasády, ešte predtým sa vykonávali čistiace práce. Proces obnovy národnej kultúrnej pamiatky rieši poisťovňa v súčinnosti s bratislavským magistrátom

a Krajským pamiatkovým úradom Bratislava. Na Hlavnom námestí vypukol 28. novembra 2018 popoludní požiar na vianočných trhoch v nepovolenom stánku pred budovou poisťovne a rozšíril sa aj na fasádu a interiér budovy.

Požiar vznikol po výbuchu propán-butánových fliaš. Zranila sa pri ňom jedna osoba. Škodu v tom čase predbežne odhadli na viac ako 200 000 eur. Stánok však podľa magistrátu nebol súčasťou vianočných trhov hlavného mesta. Samospráva tvrdí, že majitelia stánku nemali podpísanú nájomnú zmluvu s mestom a ani nepožiadali o zaujatie verejného priestranstva.

Polícia začala krátko po udalosti trestné stíhanie vo veci trestného činu všeobecného ohrozenia.

(TASR)

Bratislava má asi 2 300 nájomných bytov

Mesto Bratislava prostredníctvom svojho Metropolitného inštitútu spúšťa architektonické súťaže na výstavbu nových bytových domov. Samospráva chce aj týmto spôsobom riešiť nedostatok nájomných bytov v meste.

V tomto smere pripravuje aj rekonštrukcie existujúcich bytov, chystá koncepciu spolupráce s developermi i finančnými inštitúciami, aby sa počet nájomných bytov v Bratislave zvýšil. Informoval primátor Bratislavy Matúš Vallo.

Magistrát priznáva, že v otázke nájomného bývania má Bratislava veľký dlh a v rámci hlavných miest V4 je na tom najhoršie. "Máme najnižší počet mestských nájomných bytov," skonštatovali zástupcovia bratislavskej samosprávy. Bratislava podľa ich slov potrebuje nájomné byty, aby si mohla plniť svoju

zákonnú povinnosť poskytnúť náhradné nájomné bývanie obyvateľom reštituovaných domov, ktorých má v evidencii vyše 500.

Zo všetkých bytov v Bratislave (vyše 204 000) je podľa mesta len zhruba jedno percento (asi 2300 bytov) nájomných, ktoré sú v priamej správe mesta alebo v správe či vo vlastníctve mestských častí. Brno má pritom k dispozícii 29 000 nájomných bytov. "Našou ambíciou je nastaviť systém výstavby tak, aby mesto mohlo zabezpečiť 200 nájomných bytov ročne počas desiatich rokov," skonštatoval Vallo s tým, že Bratislave chýba celkovo 40 000 bytov a treba vytvoriť približne 4 000 mestských nájomných bytov. "Rozbehli sme všetky procesy tak, aby sme do konca volebného obdobia v roku 2022 mohli mať pripravených alebo rozpracovaných približne 1000 bytových jednotiek," podotkol primátor.

S procesom prípravy rekonštrukcie objektov vo vlastníctve mesta už magistrát začal. Rozpracované má objekty v lokalitách ako Zámocké schody, Ventúrska či Pri Habánskom mlyne. Bratislava začína postupne vyhlasovať architektonické súťaže na nájomné bytové domy na mestských pozemkoch. Prvá súťaž bude na nájomný bytový súbor na Terchovskej ulici. Vzniknúť tam má 81 nájomných bytov. V najbližších dňoch bude súťaž zverejnená vo vestníku Úradu pre verejné obstarávanie.

Súťažné podmienky schválila Slovenská komora architektov. Zadaním je nájdenie vhodnej formy pre bytový súbor v lokalite vymedzenej ulicami Galvaniho, Banšellovou a Terchovskou s veľkosťou zhruba 5000 štvorcových metrov.

(tasr, red)

(Dokončenie zo str. 8)

Z relatívne kludného a kompaktného šesťdesiat-tisícového mesta sa v priebehu niekoľkých desaťročí stala polmilionová metropola. Bol to výsledok prirodzeného spoločenského a ekonomického vývoja, ale súčasne aj zdroj veľkej časti problémov, ktoré dnes vnímame. Čo sa týka kvality života, Bratislava mala a stále má veľmi dobré prírodné predpoklady. Urbanisti, architekti, inžinieri, ale aj vedenie mesta a jednotliví investori by mali vedome prispievať k tvorbe rôznorodého a vyváženého mestského prostredia, príjemného pre život. Súčasne by sme si mali dať veľký pozor, aby sa zachovali a v tom lepšom prípade rozvíjali kompaktné plochy okrajovej aj vnútornej zelene, ktorými mesto ešte stále disponuje.

Z môjho pohľadu najzásadnejšími chybami, ktoré sa pri rozvoji mesta urobili sú niektoré dopravné stavby, hlavne tie, ktoré vytvárajú v meste neprekonateľné, alebo ťažko prekonateľné bariéry. Výbornými príkladmi sú Einsteinova, ktorá oddelila Petržalku od mesta ešte účinnejšie, ako Dunaj, alebo Staromestská, ktorá rozrezala Staré Mesto na dve časti. A pritom v oboch prípadoch stačilo vykopáť o niekoľko metrov hlbšiu jamu... V súčasnosti realizované zjazdy k podzemnému kruhovému objazdu na Mlynských Nivách tiež nebudú ukázkou mestotvornosti.

Bratislava má a bude mať vraj dva problémy. Ak sa bude rozvíjať do

výšky, bude mať problém s energetickou náročnosťou. Ak do šírky, tak s dopravou. Viete si predstaviť, ako zmeniť štruktúru osídľovania tak, aby nás tieto problémy nepostihli a mesto sa nestalo centrom stresu a nepohody?

Nemyslím si, že stres a nepohoda by priamo vyvolávalo, či sa mesto bude rozrastať do šírky, alebo do výšky. V každom prípade je isté, že extenzívny rozvoj mesta so sebou prináša veľa problémov – vyššie nároky na dopravu, technickú infraštruktúru, ale aj organizáciu života obyvateľov, ktorí nemajú časť dňa musia venovať presunom medzi bývaním, prácou, voľnočasovými aktivitami. To sa však dá do veľkej miery eliminovať zabezpečením multifunkčnosti jednotlivých častí mesta, kde okrem ubytovania nájdem prácu, vzdelanie, obchod, služby aj zábavu. S tým ale súvisí aj určitá flexibilita, na ktorú nie sme zvyknutí. Hovorím napríklad o pripravenosti zmeniť bydlisko v dôsledku zmeny miesta zamestnania. V neprospech takejto flexibility hovorí aj vysoký podiel vlastníctva bytov v porovnaní s inými krajinami.

Ešte by som sa vrátil k výškovej zástavbe. Je mýtom, že výškovou zástavbou sa dosahujú vyššie hustoty. Typickou mestskou blokovou zástavbou sa dá dosiahnuť rovnaká, prípadne aj lepšia intenzita. Popri ekonomických úvahách, ktoré súvisia asi hlavne s cenami pozemkov v danej lokalite, by sa podľa mňa mali sledovať hlavne dva aspekty. Prvým

je otázka, či pri výškovej zástavbe dokážeme v úrovni parteru vytvoriť to príjemné mestské prostredie, ktoré si spájame s predstavou kvalitného života. Vo svete existujú veľmi dobré príklady že sa to zvládnuť dá, ale ďalej to zvýši už aj tak vysoké náklady na výstavbu výškových budov. Druhým aspektom je, čo takáto zástavba urobí s celkovým obrazom mesta a jeho panorámou. Toto asi nie je veľký problém v amerických mestách. V európskych pomeroch, kde sme často konfrontovaní so siluetami historických miest, prípadne s morfológiou terénu, je táto otázka veľmi vážna. Zo zrealizovanej bratislavskej výškovej výstavby som v oboch prípadoch trochu v rozpakoch.

Možno sa mýlim, ale kedysi bolo viac architektonických súťaží na verejné mestské priestory a nehnuteľnosti. Iste, ubudli a je ich pomaly ako šafranu. Ale predsa len – ako vnímate svoju profesiu dnes s porovnaním povedzme pred 20 – 30 rokmi? Čo zásadné sa

zmenilo vo vašej profesii z pozitívneho i negatívneho hľadiska?

Architektúra je zvláštne povolanie, plné paradoxov. V jednom momente ho môžete milovať aj nenávidieť. V jednom momente sa môžete nechať unášať až naivným optimizmom a podliehať chmúrnemu realizmu. V tom istom momente ste súčasťou veľkého kolektívu a súčasne ste osamotený v rozhodovaní. V tom istom duchu by sa dalo povedať, že sa zmenilo všetko a súčasne sa nezmenilo nič. Skúsím to rozmeniť na drobné. Nezmenili sa základné vzťahy. Architektúra nie je voľné umenie. Snažíme sa vytvoriť niečo, čo bude robiť radosť nám, aj ostatným ľuďom, ale súčasne musíme naplniť predstavu investora, ktorý to celé zaplatí a prípadne v tom bude bývať, alebo pracovať dlhé roky. A samozrejme, musí to fungovať aj po technickej stránke. Paradoxne si myslím, že za socializmu mohol mať architekt v určitých prípadoch väčšiu tvorivú slobodu. Bol síce obmedzovaný technickými, konštrukčnými a materiálovými možnos-

tami, ale investor, väčšinou štátny, do tvorivého procesu veľmi nezasahoval. Nemal na to až takú motiváciu. Dnešný súkromný investor má oveľa väčšiu ambíciu ovplyvňovať projekt. V prípade developera prevláda snaha o optimalizáciu, v prípade investície pre vlastnú potrebu sú to osobné preferencie a predstavy investora. Často na strane investora pracujú veľké tímy a architekt chciac – nechciac musí prispieť k hľadaniu konsenzu medzi rôznymi názormi v tíme investora. Výrazne sa zmenil proces navrhovania a projektovania. Súvisí to s novými technológiami a prebohatou ponukou materiálov a rôznych hotových konštrukčných riešení. Keď sa pozriem späť na projektovanie pred tridsiatimi rokmi, bolo to krásne jednoduché. Niečo ste vymysleli, nakreslili, prekonzultovali s projektantmi špecialistami a odsúhlasili s investorom. Potom ste pripravili podklady pre špecialistov a odtiaľ už nebolo návratu. Ďalšie zmeny boli technicky nemožné. V dnešnej digitálnej dobe nám pomáhajú počítačo-

vé programy, ale paradoxne nám to pridáva prácu. Meniť projekt za pochodu je technicky jednoduché a tak sa mení. Počas spracovania projektu, počas realizácie – až po kolaudáciu. Nie vždy sú však zásahy do pôvodného konceptu najšťastnejšie.

A ešte k tým súťažiam. Pomaličky ich zase pribúda. Myslím, že veľa inštitucionálnych investorov pomaly prichádza na to, že je lepšie na základe architektonickej súťaže vybrať dobré riešenie, ako v obchodnej súťaži kúpiť „mačku vo vreci“ za najnižšiu cenu.

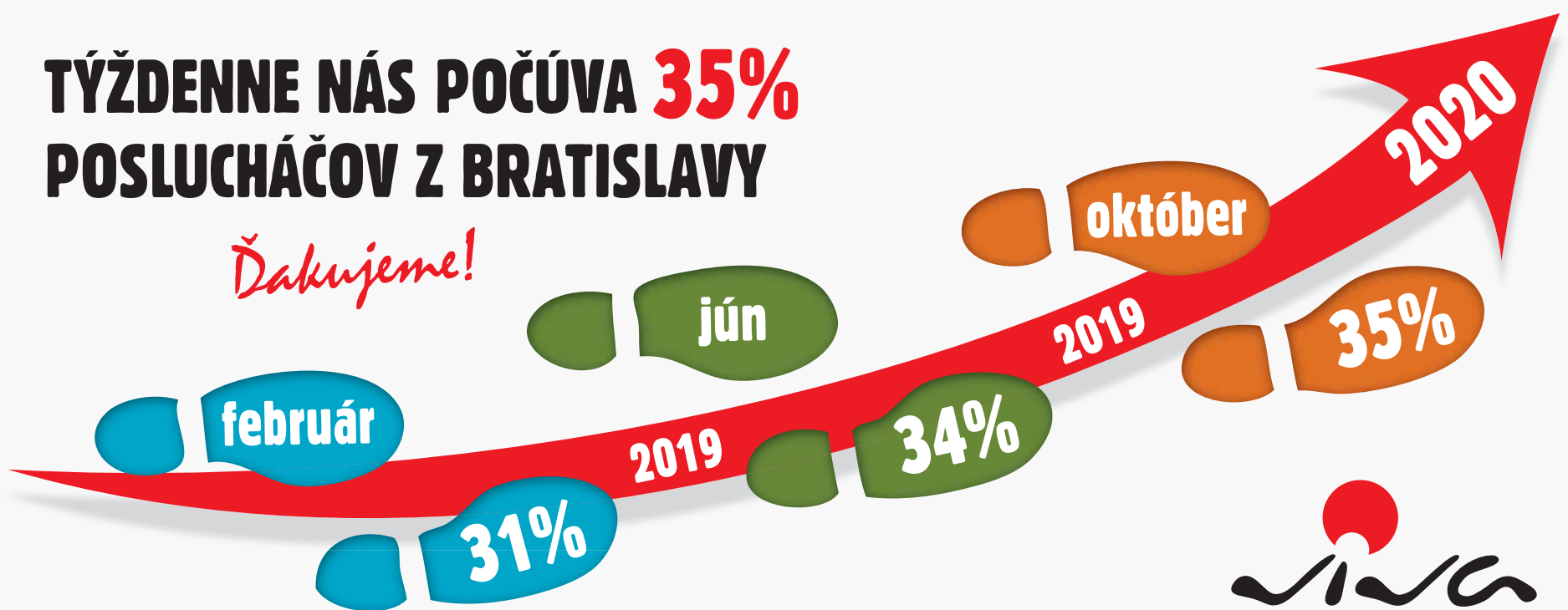
Na čom pracujete v súčasnosti, čo pripravujete, ak to môžete prezradiť? Na čo pekné sa môžu Bratislavčania tešiť od tandemu z dielne architektov Bouda a Masár?

Doťahujeme projekty pre niektorých klientov, ktorí postupne prichádzajú do nedávno obnovených budov bývalej Uhorskej priemyselnej komory na Gorkého ulici. Veľa času venujeme realizácii Pradiarne a realizácii poslednej etapy rekonštrukcie hradu. Realizuje sa aj reštaurácia v Spilke bývalého pivovaru Stein, ktorú dozorujeme spolu s autorom interiéru Iljom Skočekom. Popri tom projektujeme niekoľko rodinných domov, medzi nimi je aj rekonštrukcia funkcionalistického vily z tridsiatych rokov a pokračujeme v práci pre spoločnosť KJG. A s „naivným optimizmom“ čakáme, čo nám prinesie budúcnosť.

*Ďakujem za rozhovor
Robert Lattacher
foto YIT Slovakia*

**TÝŽDENNE NÁS POČÚVA 35%
POSLUCHÁČOV Z BRATISLAVY**

Ďakujeme!

Pomáhate nám kráčať správnym smerom...

J
R Á D I O

Právnik radí

JUDr. Branislav Záhradník

Vlastným dvojizbovým bytom, žijem sama. Mám dve vydaté dcéry. Staršej dcére som darovala 3-izbový byt, mladšia si kúpila s manželom malý domček. Chcem môj byt zanechať mladšej dcére, nakoľko ona odo mňa nič nedostala. Dcéry o tomto mojom zámere vedia a súhlasia s ním. Poradte mi prosím, aké mám možnosti riešenia. Máme spolu pekný vzťah a nechcem, aby táto vec raz moje dcéry rozdelila, mám s tým zlé skúsenosti z mojej rodiny.

Problematika dedenia je častou témou našej poradne. Slovenská legislatíva upravuje viaceré právne postupy pri dedení, pričom každý prípad je potrebné posudzovať individuálne so snahou odporučiť čo najvhodnejšie riešenie v konkrétnej ľudskej situácii. V uvedenom prípade prichádzajú do úvahy viaceré možnosti. Prvou možnosťou je darovanie Vášho bytu mladšej dcére podobne ako ste darovali 3 izbový byt staršej dcére. V darovanom byte môžete mať zriadené vecné bremeno práva doživotného užívania. V takomto prípade po Vašej smrti by došlo k vyporiadaniu dedičstva (pri neexistencii závetu) zo zákona. Obe dcéry sú v tzv. prvej dedičskej skupine a dedili by rovnakým dielom. Pri dedení zo zákona sa dedičovi do jeho podielu započíta to, čo za života poručiťela od neho bezplatne dostal, pokiaľ nejde o obvyklé darovanie. Vaše dcéry by sa následne mohli vyporiadať medzi sebou dohodou tak, aby každej zostal byt, ktorý dostali od Vás darom. Rovnako by sa dohodli aj o ostatnom majetku. Takáto dohoda

nesmie byť v rozpore so zákonom a nemala by odporovať dobrým mravom, aby ju súd mohol schváliť, čo predpokladám by bolo vo Vašom prípade naplnené.

Druhou možnosťou je ponechať si za života byt, v ktorom žijete a vyriešiť prechod vlastníctva po Vašej smrti na mladšiu dcéru. V prípade, že by ste sa rozhodli spísať závet odporúčam urobiť tak vo forme notárskej zápisnice, aby boli dodržané všetky zákonom predpísané požiadavky nevyhnutné pre platnosť závetu. V závete by ste odkázali byt vašej mladšej dcére a prikázali by ste, aby sa vykonalo započítanie s darom vo forme bytu, ktorý ste darovali za života staršej dcére. Keďže Vaša staršia dcéra patrí k tzv. neopomenuteľným dedičom a prináleží jej zo zákona ako plnoletému potomkovi aspoň toľko, koľko robí jedna polovica jej dedičského podielu zo zákona je potrebné prihliadnúť na túto skutočnosť.

Tretou možnosťou je všetko ponechať tak ako je. Po Vašej smrti by nastalo dedenie zo zákona podľa princípov, ktoré som uvádzal vyššie. Staršej dcére by sa započítal do hodnoty jej podielu byt, ktorý získala darom a následne by sa prepočítali hodnoty dedičstva. Ak by neexistovalo iné dedičstvo a hodnota oboch bytov by bola približne rovnaká, Vaša mladšia dcéra by sa stala vlastníčkou Vášho terajšieho bytu a prípadne by došlo ešte k nejakému finančnému dorovnaniu v závislosti od hodnoty oboch bytov. Dcéry by taktiež mohli uzavrieť dohodu tak, ako ste sa na „delení“ majetku dohodli v súčasnosti. Uvedené tretia možnosť je pravdepodobne najviac „riziková“ z hľadiska obáv, ktoré uvádzate. V budúcnosti môžu vzniknúť rôzne interpretácie takejto dohody, prípadne nastane nejaký konflikt medzi dcérami a dohoda prestane platiť. Želám Vám, aby ste našli pre Vás čo možno najlepšie riešenie v záujme pokojných vzťahov a princípu spravodlivosti nielen z hľadiska práva, ale aj rodinných hodnôt.

Lepšia správa bytových domov

Efektívna ochrana susedských práv

Všeobecne o susedských vzťahoch

Susedské vzťahy sú prirodzenou súčasťou bežného života väčšiny ľudí. Do kvality bývania, prípadne iného užívania nehnuteľností, však najintenzívnejšie zasahujú obyvatelom (resp. užívateľom) nehnuteľností v bytových domoch. Pretože s vlastníctvom bytu, resp. nebytového priestoru v bytovom dome, je nevyhnutne spojené aj spoluvlastníctvo spoločných častí a spoločných zariadení, sused vlastníka/užívateľa bytu alebo nebytového priestoru je osobou spôsobilou ovplyvniť celkové bývanie toho ktorého vlastníka/užívateľa v oveľa vyššej miere ako je tomu pri užívaní rodinného domu. Vzťahy medzi vlastníckymi a užívateľskými nehnuteľnosťami v bytovom dome mnohokrát nie sú ideálne. Vznik napätých situácií ústiach do konfliktov tam, kde sa ľudia vzájomne ovplyvňujú, resp. medzi sebou spolupracujú, však nie je s ohľadom na spoločenský charakter týchto vzťahov ničím neprirodzeným. Príčiny konfliktov vznikajúcich medzi obyvateľmi bytových domoch majú nesmierne rozmanitý charakter. Na tomto mieste potom vyvstáva otázka: „Kde možno nájsť komplexnú úpravu všetkých práv a povinností zodpovedajúcu susedským vzťahom?“ Jednotlivé práva a povinnosti vlastníkov (užívateľov) nehnuteľností, ktoré sú súčasťou bytového domu, možno nájsť v právnych predpisoch, konkrétne v Občianskom zákonníku a Bytovom zákone, ale aj v nelegislatívnych aktoch, akými sú etické kódexy vlastníkov nehnuteľností v bytovom dome, prípadne domové poriadky.

Mgr. Silvia Valichnáčová
právnička ZLSBD

Ako riešiť susedské spory?

Na riešenie problematiky susedských sporov možno nazerať v dvoch rovinách. Prvou z uvedených rovin je rovina preventívna, ktorá zahŕňa najrôznejšie druhy opatrení zamerané na predchádzanie vzniku konfliktov. Druhou rovinou je rovina praktická, predstavujúca konkrétne riešenia, ktoré je potrebné uplatniť vtedy, ak už k vzniku konfliktu medzi jednotlivými vlastníckymi došlo. V susedských vzťahoch (ako napokon vo všetkých spoločenských vzťahoch) je rozumné predchádzať vzniku konfliktov, t.j. akcentovať na preventívnu rovinu riešenia. V rámci prevencie susedských sporov v bytovom dome zohráva kľúčovú úlohu predovšetkým zástupca vlastníkov, ktorý je v zmysle ustanovenia § 8a Bytového zákona povinný informovať vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome o činnosti správcu, ale aj o dôležitých otázkach prevádzky domu. Zástupca vlastníkov je tiež povinný uplatňovať voči správcovi požiadavky vlastníkov bytov a nebytových priestorov v súlade so zmluvou o výkone správy. V rámci uvedeného je však nevyhnutné uvedomiť si, že na to, aby bol zástupca pri predchádzaní susedským konfliktom efektívny, v rámci plnení svojich úloh by sa nemal stavať do

pozície akéhosi „šéfa bytového domu“. Zástupca by mal byť v prvom rade sprostredkovateľom, resp. mediátorom, a to nie len vo vzťahu medzi správcou a vlastníckymi, ale aj vo vzťahoch medzi vlastníckymi navzájom. Prostredníctvom svojho mediátneho pôsobenia môže potom zmierňovať aj prípadné napätie medzi jednotlivými vlastníckymi. Nanešťastie, nie vždy pomôže riešenie formou prevencie. Preto je na mieste ďalšia otázka: „Čo robiť v prípade, ak konflikt odzrkadľujúci susedský spor, už vznikol?“ V tomto smere je potrebné pristúpiť k riešeniu susedských sporov v praktickej rovine, formou konkrétnych opatrení, ktoré možno rozdeliť do dvoch podskupín. Prvú podskupinu reprezentujú opatrenia zamerané na riešenia konvenčné, medzi ktoré možno zaradiť vyhodnotenie príčiny vzniku sporu a následný pokus o ústnu dohodu a úpravu vzájomných práv užívateľov nehnuteľností v domovom poriadku. Konvenčné riešenia však na odstránenie sporov so susedmi mnohokrát nestačia. Vtedy je potrebné pristúpiť k opatreniam druhej podskupiny, ktorá je zastúpená možnosťami riešenia susedských sporov upravenými v právnom poriadku. Takými sú predovšetkým svojpomoc, ochrana obce, žaloba na súd, návrh na nariadenie predaja bytu a v extrémnych prípadoch dokonca aj podanie oznámenia o spáchanom priestupku alebo trestnom čine orgánom činným v trestnom konaní. Prednosť by mali mať vždy konvenčné, resp. ľudské riešenia, nakoľko na rozdiel od riešení právnych nie sú spojené so zvýšeným rizikom vyostrenia konfliktu.

Postup efektívneho riešenia sporu

V dôsledku rozmanitosti susedských vzťahov dochádza v spoločnosti k rôznym druhom zásahov do susedských práv. Susedské nezhody sú často veľmi nepríjemnými stretmi názorov, ktoré spravidla prerastajú do dlhodobých a vyhrotených sporov. Každý z vlastníkov by sa mal správať tak, aby v čo najnižšej miere zasahoval do práv suseda. Konanie susedov by malo byť v súlade s dobrými mravmi, s rozumnou mierou určitej spoločenskej únosnosti a vzájomnej tolerancie. Pre porušenie zákonom ustanovených pravidiel správania sa predpokladá, aby rozpor s dobrými mravmi bol dostatočne výrazný, spoločensky jasný a zrozumiteľný. Právny poriadok poskytuje rôzne druhy právnej ochrany. Dožadovanie sa ochrany by však malo sledovať určitý stupeň, a to podľa závažnosti konkrétneho zásahu. Nebude vždy potrebné domáhať sa ochrany na súde, ak je túto ochranu možné poskytnúť prostredníctvom iných orgánov, ako sú napríklad obce. Súdna ochrana by mala byť až posledným stupňom ochrany porušených práv. Štátne orgány ako aj samotní účastníci právnych vzťahov by sa mali prioritne usilovať o riešenie sporov vzájomnou dohodou, nakoľko je v praxi najjednoduchším a najnenáročnejším prostriedkom. V prípade, ak toto riešenie zlyhá, je na mieste uplatniť represívne opatrenia voči konaniu vlastníka (užívateľa) nehnuteľnosti zo strany autoritatívneho, t.j. nadradeného orgánu.

Mesto bude mať vlastné stádo oviec, využije ho ako prírodnú kosačku

Mesto Bratislava bude mať vlastné stádo oviec, ktoré využije ako prírodnú kosačku.

Vytvoriť plánuje systém pravidelného spásania lúčnych spoločenstiev hospodárskymi zvieratami, aby

tak chránené územia nezarastali náletovými drevinami a nerozširovali sa tu invázne rastliny.

Ako prvé miesto si magistrát vytypoval časť lúčnej plochy Kráľovej hory nad sídliskom Dlhé Diely. "Vyznačili sme to dreve-

nými kolmi. Práve na tomto mieste umiestnime už čoskoro prvé mestské stádo oviec," uviedlo mesto na sociálnej sieti. Kráľova hora je v blízkosti sídliska Dlhé Diely a v susedstve národnej prírodnej rezervácie Devínska Kobyla.

"V chránených územiach, ktoré sú vo vlastníctve hlavného mesta, je nutné každoročne vykonávať pravidelnú a finančne náročnú údržbu. Táto sa v minulosti zanedbávala," tvrdí mesto.

(TASR)

Magistrát reaguje na kritický podnet obyvateľa mesta k zneužívaniu Bus pruhov

Bratislavský magistrát zareagoval na podnet obyvateľa mesta a aj nášho čitateľa, ktorý sa kritickým okom pozrel na využívanie, resp. zneužívanie tzv. BUS pruhov inými účastníkmi cestnej premávky. Svoje podnety zaslal magistrátu a na vedomie aj našej redakcii.

V podnete na magistrát žiada kompetentných, aby definovali pravidlá, urobili infokampaň v médiách a podnietili „raziu“ polície zameranú na vodičov taxislužieb a vodičov zásielkových služieb - kuriérov, „ktorí si myslia, že majú právo využívať vyhradené BUS pruhy na ich komerčné aktivity“.

Bratislavský magistrát odpovedal toto: „V Bratislave máme 2 druhy BUS pruhov, označené dvomi rôznymi značkami. Prvá je zákazová B1 s dodatkovou tabuľkou „okrem MHD“ alebo „okrem MHD a SAD“ či „okrem BUS“. Do uvedenej BUS pruhu sku-

točne nemôžu vojsť ani taxikári. Toto značenie navrhla polícia z hľadiska kontroly, nakoľko porušenie zákazovej značky je väčší priestupok na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky ako iba vojsť do „štandardného“ BUS pruhu. Rovnako porušenie zákazu môžu kontrolovať a pokutovať aj príslušníci mestskej polície.

Druhým označením BUS pruhu je značka s bielym autobusom v modrom poli (C24a a C24b). Do takéhoto BUS pruhu podľa platnej legislatívy (zákon č. 8/2009) môže vojsť aj vozidlo TAXI (II. diel, článok 4, odsek 24 vyhlášky č. 9/2009). Príčom z §12, ods.3 zákona č. 8/2009 sú vodiči, pre ktorých je vyhradený pruh určený, povinný ho použiť. Nakoľko vozidlá TAXI považujeme za doplnok k verejnej mobilite (nakoľko mestská doprava pokrýva štandardne iba majoritné prepravné prúdy), nie je pre hlavné mesto

SR Bratislava problém, aby tieto vozidlá premávali v BUS pruhoch. Iným problémom je ich zastavovanie v zastávkach či priamo v BUS pruhoch za účelom nástupu/výstupu klienta (a tým blokovanie BUS pruhu či zastávky).

Problematika zastavovania (nielen) kuriérskych vozidiel v BUS pruhoch (napr. pred zimným štadiónom tak robia aj rodičia detí vezúcich na tréning) je nám známa a hlavné mesto sa v tomto smere usiluje o lepšiu kontrolu vyhradených pruhov na území hlavného mesta od polície. Rovnako sa ako mesto zasadzujeme o inštaláciu pevných kontrolných zariadení (kamier), ktoré by takýchto priestupcov zaznamenávali a prostredníctvom objektívnej zodpovednosti by ich bolo možné pokutovať. Zatiaľ sme v tomto smere s policajným prezídiom nedospeli k spoločnému riešeniu“.

(red, foto BK)

Mobilná zeleň sa po Klobučnickej ulici objaví aj pri Starej Tržnici

Bratislavský magistrát zrušil parkovanie na jednej strane Klobučnickej ulice a v súčasnosti tam osadil tzv. mobilnú zeleň.

Ako uvádza hlavné mesto na svojej sociálnej sieti, cieľom projektu Živé námestie je obmedziť počet áut prichádzajúcich na toto územie a podporiť lepší pohyb peších a cyklistov.

„Preto od 30. septembra odstraňujeme parkovacie miesta z jednej strany Klobučnickej ulice a na ich miesta osadzujeme vzrastlú mobilnú zeleň“. Magistrát tu chce neskôr vysadiť stromy z kvetínáčov do zeme. Magistrát informuje, že odstránením parkovacích miest z jednej strany ulice vznikne priestor pre rozšírenie chodníka a lepší pohyb ľudí v priestore.

„Chýbajúce rezident-ské parkovacie miesta pre obyvateľov Klobučnickej a Nedbalovej ulice nahradzame parkovaním na Uršulínskej ulici na parkovacích miestach magistrátu,“

uviedlo mesto na soc. sieti. Rovnako informovalo, že miesta pre ZŤP zostávajú tak ako boli.

Hneď vedľa, teda Nám. SNP, ktoré chce M. Vallo premenovať na nám. Nežnej revolúcie, už roky parkujú a premávajú sa pomedzi ľudí elektromobily, ktoré nájomca Starej tržnice požičiava. Podobná zeleň sa má časom objaviť

sa názor o potrebe obojsmernosti tejto ulice pre cyklistov a zrušení reťaze pri Primaciálnom námestí. Iný prispievateľ tvrdí, že je tam potrebné osadiť značku zákaz vjazdu cyklistom. Názory na to, či cyklisti patria do centra mesta sa rôznia. Mesto nedávno zrušilo aj verejné bezplatné parkovacie miesta od 16,30 na Nám. SNP, ktoré počas

aj vedľa Starej Tržnice

Na sociálnej sieti Bratislavy sa k premene Klobučnickej ulice rozprúdila menšia diskusia o tom, či do centra mesta púšťať cyklistov, alebo nie. Objavil

dňa slúžili na parkovanie pracovníkov magistrátu. Na mieste pribudli mobilné kvetináče a žlté a oranžové kruhy.

(rl, foto BK)

Teatro Bratislavské Hudobné Divadlo

Teatro Wüstenrot, Trnavské mýto 1, 831 04 Bratislava. www.gedur.sk, gedur@gedur.sk, 02/50 22 87 39.
Predpredaj vstupeniek: Ticketportal, pokladňa Teatro Wüstenrot, Agentúra Kováčová

Generálny partner divadla

wüstenrot

STAVBA NEPOKŮSŤ | POŠTENIE | ÚVERY

3. 11. Pánska šatňa CZ
15:00 / nedeľa
Martin Dejdar, Jiří Lábus, Pavel Nový, Jan Jiráň, Martin Janouš, Petr Hojer

5. 11. Zamilovaný sukničkář CZ
19:00 / utorok
Lukáš Vaculík, Viktor Limr/Pavel Nečas, Filip Tomsa, Zbyněk Pantuček/Martin Zounar...

7. 11. Milovať k smrti Muzikál o Edith Piaf CZ
19:00 / štvrtok
S. Nálepková, M. Sochor, J. Bernath / L. Olšovský.
Orchester: Blue Angel Memory Band Jiřího Toufara

10. 11. Mandarínková izba
15:00 / nedeľa
Komédia plná francúzskeho espritu a šarmu. Maroš Kramár, Zuzana Tlučková, Pavol Topol'ský, Bibiana Ondrejková

11. 11. Lordi Opäť skvelá komédia v Teatro Wüstenrot. Prvých anglických lordov hrajú M. Kramár, J. Vajda a P. Šimun

14. 11. Olympic CZ Koncert **Velká sála**
19:00 / štvrtok
Koncert legendárnej českej rockovej kapely

15. 11. Halina Pawlovská Manuál zralej ženy CZ
19:00 / piatok
Prvá dáma talkshow s hudobným doprovodom

19. 11. Frida – Malovať a milovať Životný príbeh legendárnej maliarky Fridy Kahlo. K. Ivanková, T. Palonder, M. Ochránek...

22. 11. Honza Nedvěd - Návrat CZ Koncert
19:00 / piatok
Koncert pesničkára, gitaristu a textára s hosťami: Jindra Koníř a Pavel Helan

25. 11. Milenec Novinka
19:00 / pond.
Briliantná komédia režisérky Soňi Ferancovej. K. Haydu, M. Gális Partlová / Natália Puklušová, D. Žiaranová, M. Mňahončák

Pripravujeme koncert
8. 12. Dalibor Janda

14.11.2019

NOV 2019

Adventný koncert bude 1. decembra v Slovenskej filharmónii

Agentúra Kapos concerts organizuje tento rok Adventný koncert. Pozvanie na adventný koncert prijala vychádzajúca sopranistická hviezda Slávka Zámečnicková, ktorá bude hlavným hosťom koncertu.

Sprevádzať ju bude Spevácky zbor Lúčnica, ktorý vystúpi aj v sólových číslach a Slovenský komorný orchester. Odznejú skladby od Benjamin Brittena, Johna Ruttera, Wolfganga Amadea Mozarta, Césara Francka a vybrané texty z Biblie či básní Milana Rúfusa a podobnej literatúry. Koncert je naplánovaný na 1. decembra 2019 o 17tej hodine v koncertnej sieni

Slovenskej filharmónie.

Organizátor oznámil, že po piatich úspešných ročníkoch vianočných koncertov v bratislavskej Redute a piešťanskom

Dome umenia, ktoré usporiadal v spolupráci so Speváckym súborom Lúčnica, sa rozhodol pozmeniť koncepciu. Zmenil názov na Adventný koncert, pretože koncerty usporadúva na začiatku adventného obdobia, keď všetci cítíme potrebu stíšenia pred najkrajšími sviatkami roka. Uviedol ďalej, že hudobný trh sa medzičasom presýtil vianočnými koncertmi najrozličnejších žánrov. Duchovno, ktoré by malo byť hlavnou náplňou adventného obdobia, sa takmer úplne vytratilo.

Adventný koncert bude dirigovať taliansky dirigent Walter Atanasi.

(red)

Viac na www.bakurier.sk

Slovenská filharmónia otvorila v septembri 71. koncertnú sezónu

Post šéfdirigenta Slovenskej filharmónie zastáva britský dirigent James Judd, ktorý uviedol so Slovenskou filharmóniou Otvárací koncert 55. ročníka BHS (27. september 2019).

Koncerty všetkých abonentných cyklov sa uskutočnia v priestoroch bratislavskej Reduty, sídla Slovenskej filharmónie - v Koncertnej sieni a Malej sále SF. Koncerty cyklu Hudba v chrámoch sa budú konať v bratislavských kostoloch: v Kostole Najsvätejšieho Spasiteľa (Jezuiti) a v Katedrále sv. Martina.

71. koncertná sezóna 2019/2020 ponúka abonentom a návštevníkom 13 koncertných cyklov

- Symfonicko - vokálny, cyklus A/B; Hudba troch storočí: cyklus D/E; Populárne koncerty, cyklus C; Mimoriadne koncerty, cyklus M; Rodinné koncerty, cyklus R; Hudobná akadémia Slovenskej filharmónie vrátane Filharmonie škôlky, cyklus HA; Junior koncerty, cyklus J; Organové koncerty, cyklus O; Koncerty Slovenského komorného orchestra, cyklus SKO; Hudba v chrámoch, cyklus S; Hudobná mozaika, cyklus HM; Stará hudba, cyklus SH a koncertný cyklus Klavír a klaviristi, cyklus K v Malej sále SF.

Slovenská filharmónia sa predstaví pod taktovkou šéfdirigenta SF Jamesa Judda na šiestich dvojiciach

koncertov hlavných abonentných cyklov (24./25. október 2019, 05./06. december 2019, 12./13. december 2019, 12./13. marec 2020, 19./20. marec 2020, 04./05. jún 2020).

V 71. koncertnej sezóne Slovenskej filharmónie bude opäť hosťom sezóny dirigent svetového renomé Juraj Valčuha, ktorý s našimi telesami uviedol na BHS Stabat mater Antonína Dvořáka. Debutovo sa v sezóne predstavia Španiel Pablo Gonzáles, šéfdirigent a umelecký riaditeľ Varšavskej filharmónie Jacek Kaspszyk a dvaja mladí slovenskí dirigenti Lukáš Pohunek a Ondrej Olos.

(red)

Viac na www.bakurier.sk

Boris Filan oslavuje sedemdesiate narodeniny dvoma novými knihami!

Boris Filan je jeden z najznámejších slovenských textárov, spisovateľov, dramaturgov a je aj vášnivým cestovateľom. 30. júna sa dožil sedemdesiatych narodenín a nebol by to on, keby okružne narodeniny neoslávil prácou a kreatívnou činnosťou.

Autor si pripomína životné míľniky hneď dvoma knihami, ktoré sú obzretím sa za jeho doterajšou tvorbou, a výberom toho najlepšieho. Autor obe publikácie predstaví na Bibliotéke v piatok 8. novembra o 15:00 na pódium Panta Rhei. Srdečne pozývame.

V knihe ŠirokoĎaleko sa Boris Filan vrátil k svojim najstarším cestopisom a použil metódu starého kubánskeho rybára. Ten mu poradil: „Keď ulovíš veľkú rybu, vyrež filé a ostatné nechaj žralokom.“ Filanove cestopisy sú veľryba, 2600 strán. S láskou a starostlivosťou pre vás vybral ako filé desať percent najzaujímavejších a najzábavnejších. Pozýva vás do zvláštneho sveta, kde misionári konajú zázraky a kde čierny apoštol predpovedá skazu USA. Vezme Vás na krvavé kohútie zápasy, medzi hovoriace kamene aj na africkú pláž Bububu. Zoznami vás s lovcom snov, trpaslíkom Hermanom, s karibským dilerom drog, ktorý možno na Filana ešte stále čaká, aj s nádhernou brazilskou mulatkou Fernandou Máriou, s ktorou ho chceli oženiť. Ale on sa

vrátil domov, aby pre nás písal ďalšie neuveriteľné dobrodružstvá. Boris Filan na otázku, ako dokázal toľko zažiť odpovedá: „Práca, ktorú človek robí rád, je láska, ktorá nebolí.“

Vtip, nečakaný pohľad na svet a množstvo nových informácií – to je žáner, ktorý si vymyslel Boris Filan a jeden doktorand ho vo svojej práci nazval filanovky. Cesta okolo seba obsahuje majstrovsky napísané fejtóny, poviedky a malé eseje z dávno vypredaných kníh. Legendárne spomienky na nafukovacie matrace. Analýzu podľa ktorej je Hemingwayova

novela Starec a more iba nová verzia rozprávky Ako dedko s babkou ťahali repu.

Záverečná tretina knihy je nezvyčajne eroticky ladená. Boris Filan na to hovorí: „V poslednom čase to mám rád štiplavejšie.“ Cesta okolo seba je zábavná pozvánka do lunaparku autorovej hlavy.

Ďakujeme Borisovi Filanovi, že k svojim okružným narodeninám otočil zaužívané zvyklosti a miesto toho, aby sme my obdarovali jeho, dostali sme dary od neho my.

Alexandra Petrášová, Vydavateľstvo SLOVART

Rekonštrukcia SNG má byť dokončená v júli 2021, s interiérom v máji 2022

Stavebná časť rekonštrukcie Slovenskej národnej galérie (SNG) by mala byť dokončená v júli 2021, predpokladaný termín ukončenia interiéru a expozícií je na konci mája 2022.

Celkové investičné náklady by mali dosiahnuť približne 69,5 miliónov eur. Na tlačovom brífingu v rámci kontrolného dňa na stavbe to uviedla generálna riaditeľka SNG

Alexandra Kusá. „Myslím, že je to realistický termín, čaká nás veľmi veľa interiérových prác,“ uviedla Kusá. Potvrdila aj zámer rozšíriť plánovanú investičnú úlohu o prípravu a dodávku interiéru stavby (v objeme približne sedem miliónov eur), služby súvisiace s projektovými prácami, inžinieringom a stavebným a autorským dozorom (v objeme približne 2,7 milióna eur) a zvýšenie finančných prostriedkov na realizáciu

stavby v objeme takmer 11 miliónov eur.

„Celkové investičné náklady by tak mali dosiahnuť približne 69,5 miliónov eur,“ priblížila Kusá.

Pôvodne boli celkové náklady vyčíslené na necelých 49 miliónov eur. Do 30. septembra 2019 bolo preinvestovaných 24.133.182 eur, teda 49,54 percenta z plánovaného investičného nákladu.

(tasr, red)

MUCHA QUARTET

Hudobno-literárny cyklus musica_litera 2019 v Galérii Nedbalka

Lístky v predaji na www.nedbalka.sk

<p>VALASKÁ ŠKOLA 17.10.2019 o 18:00 h. Gavlovič - Haydn host - Alfréd Swan</p>	<p>OBRÁZKY Z VÝSTAVY 21.11.2019 o 18:00 h. Kofínek - Kafenda - Moyzes host - Ľudmila Swanová</p>	<p>NOX ET SOLITUDO 19.12.2019 o 18:00 h. Krasno - Godár host - Matúš Krátly</p>
---	---	--

www.nedbalka.sk www.musicalitera.sk www.muchaquartet.sk

Slovenská národná galéria vydražila vzácny obraz, Portrét muža od Jána Kupeckého

Do zbierky Slovenskej národnej galérie pribudol mimoriadne kvalitný obraz pripísaný barokovému maliarovi, rodákovi z Pezinka, Jánovi Kupeckému. SNG dielo získala v online dražbe spoločnosti Setdart Barcelona.

Slovenská národná galéria získala portrét neznámeho muža pripísaný Jánovi Kupeckému, rodákovi z Pezinka. Úspešne ho vydražila v online dražbe spoločnosti Setdart Barcelona. Dielo zo súkromnej španielskej zbierky sochára M. Benlliureho galéria získala za 32 000 eur (bez poplatkov), čo je pod úrovňou aktuálnych cien diel majstra a porovnateľných

maliieb z jeho okruhu. Po vybavení nevyhnutných formalít sa obraz nachádza už v SNG, kde sa vzápätí stane predmetom podrobnejších technologických a umelecko-historických výskumov.

„Odbornou literatúrou zatiaľ nerefektovaný, mimoriadne kvalitný portrét bez autorského značenia možno datovať na začiatok 18. storočia. Dielo predstavuje z tmavého pozadia sa vynárajúcu postavu nateraz neznámeho muža s jazyvou na čele a vzácnym porcelánom v ruke. Vrstvený odev z drahých látok určuje jeho spoločenský status. Bravúra v zachytení rôznorodnej krásy materiálov, ako aj živý výraz modelu, podporený realistickými

detailmi, prezrádza mimoriadne skúseného maliara,“ popisuje kurátorka zbierok starého umenia SNG Katarína Kolbiarz Chmelinová. Vzhľadom na kvality a charakteristický štýl bola maľba podľa aukčnej spoločnosti a posudku prof. Jana Bialostockého z Varšavy už dávnejšie autorsky spojená s Jánom Kupeckým. Maliar, ktorý takmer štvrté storočia pôsobil v Taliansku, sa radí k najvýznamnejším portrétistom vrcholného baroka v strednej Európe. O jeho umeleckej pozícii a vplyve svedčia okrem iného originály jeho diel v renomovaných verejných či súkromných zbierkach v zahraničí, ako aj práce jeho žiakov a nasledovníkov.

„Nová akvizícia SNG

predstavuje vo všetkých ohľadoch galerijný, expozíčne mnohostranne využiteľný obraz s veľkým potenciálom pre ďalšie umenovedné bádanie,“ dopĺňa Kolbiarz Chmelinová. Jeho samotná kúpa je pomerne špecifickou záležitosťou, keďže získavanie diel na zahraničných aukciách nie je v prostredí slovenských inštitúcií zatiaľ veľmi rozšíreným spôsobom akvizície. Prostriedky na jej realizáciu po vzájomnom rokovaní relatívne pružne uvoľnilo Ministerstvo kultúry SR z fondu určeného na záchranu diel slovenskej proveniencie v zahraničí.

(red)

Časť z histórie mesta približuje nový bronzový model na nábřeží

Časť z histórie Bratislavy po vzore zahraničných metropol, či niektorých slovenských miest, približuje bronzový model časti historického mesta. Znázorňuje mesto a jeho bezprostredné okolie v 18. storočí za jeho rozkvetu počas panovania Márie Terézie.

Bronzový model barokovej Bratislavy odhalili vo štvrtok na Vajanského nábřeží, pri kaviarni Propeller za výstrelu z historického dela. Pokrstili ho bratislavskými rožkami.

„Konečne si budú môcť hostia aj domáci Bratislavu ohmatať.

Človek získa lepšiu predstavu, ako to mesto kedysi vyzeralo a ako sa za posledných 250 rokov

vyvinulo,“ uviedol jeden z iniciátorov projektu Martin Sloboda. Poznamenal, že je dôležité poznať históriu a vývoj Bratislavy v historickom kontexte. Tým sa podľa neho vytvára aj lepší vzťah k mestu ako takému. Model znázorňuje mesto a jeho bezprostredné okolie v časovom rozpätí niekoľkých rokov, keď už bol hrad po tereziánskej prestavbe, ale ešte pred zbúraním mestských hradieb.

Výrez približuje mesto s predmestiami na juhu po Dunaji a ešte neregulované nábřežie, na severe po kopce s vinohradmi, kde sú v súčasnosti Palisády s vilovou štvrtou.

Západnou stranou siaha po tunel a na východe po Štefánikovu ulicu, kde boli v minulosti sady

a záhrady. Nový bronzový model má mať niekoľko rozmerov. Jedným z nich má byť zvýšenie atraktivity pre zahraničných turistov,

druhý by mal byť výchovný smerom k slovenským návštevníkom i Bratislavčanom.

Model bude slúžiť aj

nevidiacim, aby si lepšie dokázali vytvoriť predstavu o historickom meste. Popis modelu je v štyroch jazykoch a tiež v Braillovom písme.

Iniciatívu víta aj predsedníčka bratislavskej mestskej komisie pre cestovný ruch Soňa Svorenová. Model podľa nej pomôže zdvihnúť zážitok z prehliadky Bratislavy na novú úroveň. „Väčšina ľudí má potrebu vizuálnej a priestorovej orientácie. Sprievodca sa tu s turistami môže zastaviť a dať im základné intro o tom, kadiaľ sa počas prehliadky pôjde.

Môže im tiež porozprávať, ako mesto vyzeralo v tereziánskom období, ktoré je pre nás dôležité a je jedným zo zlatých vekov

Bratislavy,“ poznamenala Svorenová.

Ako predloha na vytvorenie bronzového modelu slúžil model v Múzeu mesta Bratislavy.

Na začiatku sa model z múzea zoskenoval a v ateliéroch VŠVU sa začalo pracovať na sadrovom odliatku. Jednotlivé domčeky a objekty sa vytlačili na 3D tlačiarňu a vkladali do tohto modelu. Následne bol model po častiach odliaty do bronzu a jednotlivé jeho časti boli pozvárané dohromady. Iniciátormi projektu sú Rotary club Bratislava Danube a občianske združenie Skrášlime Slovensko.

(tasr, red, foto BK)

NAJBLIŽŠIE DOMÁCE ZÁPASY

Nedeľa **3.11.2019** | 18:00 h | **HK Dukla Michalovce**

Utorok **12.11.2019** | 18:30 h | **HC MIKRON Nové Zámky**

Nedeľa **17.11.2019** | 18:00 h | **HK Nitra**

Utorok **26.11.2019** | 18:30 h | **HC 07 WPC Koliba Detva**

Vstupenky v sieti Ticketportal

www.hcslovan.sk

#VerniSlovanu

Štatistický úrad vydal publikáciu Bratislava v číslach

Štatistický úrad SR vydal v uplynulých dňoch publikáciu pod názvom Bratislava v číslach. Ako v úvode publikácie uvádza predseda ŠÚ SR Alexander Ballek, cieľom tejto propagačnej publikácie je umožniť bližšie poznať hlavné mesto prostredníctvom čísel.

Vybrané štatistické informácie podľa neho priblížia vývojové tendencie z viacerých štatistických oblastí za obdobie posledných piatich rokov. „Pri jej tvorbe sme využili údaje nielen z našich štatistických zisťovaní, ale aj z administratívnych zdrojov,“ uvádza predseda úradu.

Úvod brožúry je venovaný základným informáciám o Bratislave z roku 2018. Podľa ŠÚSR bol počet obyvateľov 432 864. Rozloha mesta je 368 km², hustota obyvateľstva na 1 km² 1 177, počet okresov má 5, počet mestských čas-

tí 17. Najvyšším miestom je Devínska Kobyla, 514 m. n. m., najnižším rieka Dunaj, 126 m. n. m.. Najvyššou budovou bola stále Národná banka Slovenska - 111,6 m a najvyššou stavbou je Televízna veža, ktorá má 200 m.

Podiel mužov a žien bol v pomere 47,1 % : 52,9 %. V Bratislave žilo 12 929 cudzincov, z toho 72 percent z EÚ.

Autori publikácie si v kapitole Demografia a sociálne štatistiky všimajú oblasti týkajúce sa obyvateľstva, trhu práce, vzdelávania, kultúry, zdravotníctva, sociálnej ochrany, či kriminality. Z hľadiska odvetvových štatistik súk dispozícii dáta z poľnohospodárstva, priemyslu, stavebníctva a bytov, dopravy, cestovného ruchu a i.. Publikácia si všimá aj životné prostredie a vedu a výskum.

Ako ďalej napríklad uvádza publikácia Bratisla-

va v číslach, hlavné mesto malo v roku 2018 - 114 984 poberateľov dôchodkov, pričom priemerná výška starobného dôchodku bola 545 eur. Od roku 2014 sa počet týchto poberateľov zvýšil o 4 percentá. Pokiaľ ide o kriminalitu, tá má klesajúcu tendenciu. Kým v roku 2014 bolo v Bratislave spáchaných 11 589 trestných činov, v roku 2018 ich bolo 8 101.

Počet áut sa v Bratislave od roku 2014 zvýšil o 21,4 percenta. V roku 2018 ich bolo 254 340. Počet motocyklov bol v roku 2018 - 16 856, čo je od roku 2014 nárast o 25,4 percenta.

Počet návštevníkov hlavného mesta stúpol. Kým v roku 2014 ich tu bolo 844 524, o 4 roky neskôr ich eviduje úrad 1 290 056. Z nich v roku 2018 tvorilo zahraničných 68,6 percenta.

(red,)

Vznikla iniciatíva Spolu sme Slovan, klub prišiel o 2 milióny eur

Futbalový klub ŠK Slovan Bratislava sa snaží predísť ďalšiemu nešportovému správaniu svojich fanúšikov, pre ktoré odohral zápasy za zavretými bránami Tehelného poľa.

Spúšťa preto iniciatívu s názvom Spolu sme Slovan, ktorá má napomôcť zlepšenie situácie medzi klubom a jeho priaznivcami. Takisto bude sprísnená bezpečnosť na štadióne prostredníctvom nainštalovania ochrannej siete v sektore C. Každý divák, ktorý si kúpil a kúpi balíček na tri domáce zápasy najvyššej súťaže s Pohroním (19. októbra), Senicou (2. novembra) a Sereďou (23. novembra), získa predkupné právo na duel s portugalským tímom Sporting Braga, ktorý sa uskutoční 12. decembra. „Je pre nás veľkým sklamaním, že sme dostali trest odohrať dva zápasy v EL a jeden vo Fortuna lige bez divákov,

no musíme sa s tým vyrovať,“ povedal marketingový manažér Tomáš Straka: „Najbližšie domáce zápasy v lige sú možno menej atraktívne, no naši hráči si zaslúžia podporu od fanúšikov v podobe návštevy.“

S týmito krokmi na zlepšenie situácie je spokojný aj hlavný tréner Ján Kozák ml. „Túto iniciatívu vítame. Slovan je veľká značka, má množstvo fanúšikov po celom Slovensku. Každý deň cítíme ich podporu. Za celé mužstvo chcem povedať, že nie je ľahké vyhrávať každý zápas. Podpora z tribún nám však dodáva energiu a hrá sa nám určite ľahšie. Ve-

rím, že táto akcia pomôže,“ skonštatoval na dnešnej tlačovej konferencii tréner Kozák ml.

Vedenie klubu oznámilo aj nové bezpečnostné opatrenia. „Na Tehelnom poli bude v sektore C nainštalovaná ochranná sieť, ktorá má zabraňovať hádzaniu predmetov na hraciu plochu,“ vraví ešte Straka. Okrem toho uviedol, že pre zavretý štadión na zápasy Európskej ligy proti Besiktasu a Wolverhamptonu príde klub o približne dva milióny eur, ktoré mohol získať zo vstupeniek či prevádzky bufetov.

(mv, foto Ján Luky)

v predajniach

DELIKATESO

Mestské divadlo P. O. Hviezdoslava v znamení Nežnej revolúcie

Už túto sobotu si bude celé Slovensko pripomínať 30. výročie jednej z najdôležitejších historických udalostí našej krajiny. Pád komunizmu alebo poetickejšie Nežná revolúcia predstavuje symbol vzbury a túžbu po zmene. Bratislavské Mestské divadlo P. O. Hviezdoslava pripravilo program, ktorý je určený nielen pamätníkom, ale aj mladej generácii, ktorá o Novembri 89'vie len z rozprávania svojich rodičov.

Výstavy fotografií aj divadelných kostýmov

Tri výstavy, premietať divadelnej hry a živá diskusia. Toto všetko čaká už túto sobotu – 16. novembra návštevníkov

Bratislava a Nežná revolúcia ponúkne dobové fotografie zachytávajúce pád komunizmu na Slovensku. Foto: TASR

Mestského divadla P. O. Hviezdoslava. O 16.30 bude pripravená vernisáž dvoch fotografických výstav. Pred budovou MDPOH na Laurinskej

ulici si môžu návštevníci pozrieť unikátne dobové fotografie zachytávajúce pád komunizmu na Slovensku s názvom **Bratislava a Nežná re-**

volúcia, ktorú pripravilo Bratislavské kultúrne a informačné stredisko a o.z. Klub 89. „Vo foyer divadla si zase pripomenieme výnimočné udalosti, ktoré sa uskutočnili v našom divadle počas jeho 10. divadelných sezón,“ prezradil riaditeľ divadla Vladimír Grežo. No a fanúšikov divadelných predstavení určite nadchne výstava kostýmov na 1. poschodí, kde budú mať možnosť zblízka vidieť kostýmy z obľúbených hier ako Ujo Váňa, Perníková dáma, Cirkus Scapin a ďalších.

bodu. Aj neskôr, vždy, keď som prechádzal cez hranice, tak som pociťoval nervozitu a iracionálny strach,“ spomína na toto obdobie scenárista Roman Olekšák, ktorý spolu s Valeriou Schulczovou tvoria úspešné scenaristické duo a podpísali sa aj pod divadelnú hru **Doktor Macbeth**, ktorá mala premiéru v MDPOH v roku 2014. V príbehu o moci a o tom, čo všetko je človek ochotný a schopný urobiť, aby ju získal, hlavné postavy stvárnil Marko Ľapák, Gabriela Marcinková, Anna Javorková

premietania televízneho záznamu z archívu RTVS na divadelnom javisku. Po premietaní bude program pokračovať živou diskusiou herca Mariána Mitaša s oboma scenáristami a na obdobie pádu komunizmu si zaspomínajú aj herci Milo Král a Barbora Švidraňová.

Záver programu Mestského divadla P. O. Hviezdoslava bude patriť hudobnému vystúpeniu kapely Milo Král Band.

Pripomente si 30. výročie Novembra 1989 v Mestskom divadle P. O. Hviezdoslava. Vstup na

Luboš Kostelný alebo Argan v hre Zdravý nemocný. Aj tento kostým bude súčasťou výstavy divadelných kostýmov v MDPOH. Foto: Miroslava Spodniaková

Predstavenie Doktor Macbeth zachytáva prvý týždeň Nežnej revolúcie. Foto: archív MDPOH

Je potrebné si November 89' pripomínať?

„Pre mňa komunizmus evokoval hranice a neslo-

a Marián Mitaš. Len v sobotu budú mať návštevníci MDPOH výnimočnú možnosť pozrieť si Doktora Macbetha v rámci

podujatie je zdarma, **viac informácií nájdete na www.bkis.sk/november89**

MDPOH
MESTSKÉ DIVADLO

11. sezóna
v Mestskom divadle
P. O. Hviezdoslava
2019/2020

predpredaj sk

BKIS
BRATISLAVSKÉ
KULTÚRNE
A INFORMAČNÉ
STREDISKO
BRATISLAVA

Cirkus Scapin

Jean Baptiste Poquelin Molière, Roman Polák

18.11. | pondelok | 19.00

Vstupné: 12 € a 10 €

Réžia: Roman Polák

Účinkujú: David Hartl, Juraj Loj, Lucia Kmeťová, Jakub Kuľa, Martin Nahálka, Martin Salacha, Dominika Žiaranová, Daniel Žulčák

Oklamať a zmanipulovať sa dá všetko...

Z tvorby prof. Štefana Nosáľa

Umelecký súbor Lúčnica

13.12. | piatok | 19.00 • 14.12. | sobota | 15.00 | 19.00

Vstupné: 25 € a 19 €

Choreografia: prof. Štefan Nosáľ

Účinkujú: tanečný súbor, spevácka skupina a orchester Umeleckého súboru Lúčnica pod vedením Martina Sleziačka

Výber z najúspešnejších tanečných choreografií z tvorby profesora Štefana Nosáľa (1927 – 2017).

Mikuláš v MDPOH Kocúr v čižmách

Bela Schenková podľa predlohy Charlesa Perraulta
Bábkové divadlo na Rázcestí Banská Bystrica

8.12. | nedeľa | 11.00

Vstupné: 7 €

Réžia: Bela Schenková a. h.

Účinkujú: Marianna Mackurová, Eva Dočolomanská, Mária Šamajová

/Ivana Kováčová, Filip Štrba, Andrej Polakovič, Alena Sušilová

Klasická rozprávka v tradično-netradičnom spracovaní.

A príde aj Mikuláš so sladkou odmenou.

Pre deti od 3 rokov.

Zmena programu vyhradená!

www.bkis.sk • www.mdph.sk

Ubytovanie
pre účinkujúcich
poskytuje

ibis
HOTELS

Mercure
HOTELS

Mediálni partneri

in.ba

televizia

Zoznam.sk

.tasr.

TERAZ.SK

TV BRATISLAVA

WebNoviny

BRATISLAVSKÝ KURIÉR

BRATISLAVA DEŇ
Bratislavský internetový denník

NOVA
RADIO

CITYLIFE.SK
ČO SA DEJE V BRATISLAVE A OKOLI

METROPOLA

slovenka

v predajniach

DELIKATESO

